

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ε΄.

1905-1906

ΑΘΗΝΑΙ

N. Poussin. Ποιμένες 'Αρκάδες.....	29	Σελ.	Πόλεις, μνημεία, κτίρια	Σελ.
Prud'hon. Ψυχὴ καὶ Ζέφυρος.....	70		Τάφος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου.....	45
Rafailovitz. Διασκέδασις 'Αλβανῶν.....	211		'Η νῆσος τοῦ 'Οδυσσεύος.....	94
Richter. Κόρη 'Ιαείρου.....	99		Πορθμὸς Εὐρύπου.....	103
Roche-grosse. 'Ο ἀποχωρισμὸς τῆς νύμφης (ἐκτὸς κειμένου)	138		Λιμὴν Πατρῶν.....	107
Sirhel. Μάδεια.....	138		Νέον Φάληρον.....	118
F. Stück. Φύλαξ Παραδείσου.....	49		'Αποψις 'Αθηνῶν.....	136
Titiano. 'Ο Μυστικὸς Δεῖπνος.....	37		Καίρον.....	174
ΓΑΥΠΤΙΚΗ			'Ιαπωνία : 'Η πομπὴ τοῦ διοικητοῦ.....	40
Θ. Θωμόπουλος. 'Αρμονία.....	15		'Ιαπωνίδες.....	108, 112
Κ. Κωνσταντινίδης. Τὸ πνεῦμα τοῦ πολέμου.....	105		Παιδικὴ ἐορτὴ.....	109
'Ιουλ. Σκούφου. Νύξ.....	226		'Εθιμοταξία τειοῦ.....	109
Α. Σῶχος. Μνημείον λεγεῶνος.....	90		Μουσμὲ.....	112
** Μνημείον Βρατιάνου.....	163		Καλλιτέχνις.....	112
ΘΕΑΤΡΟΝ			Αἰχμάλωτοι διασκεδάζοντες.....	142
Θεῶν Παπᾶ ὡς 'Αντιγόνη.....	53		Πάπρηξοῦσσι εἰρήνης.....	132
Ε. Λοράνδουϊκὸς 'Αρτεμισία.....	182		Ζάκυνθος : 'Οδὸς Λομβάρδου.....	71
Ε. Θεοδώρου ὡς Μυρτίνην.....	182		Νεκροταφεῖον 'Αγγλῶν.....	146
ΠΟΙΚΙΛΙΑ			'Οδὸς 'Υφαντουργείων.....	146
'Αρχαιολογικά			Κωδωνοστάσιον Αγ. Πάντων.....	192
'Αμαζονομαχία.....	6		Δαρία : 'Ανάκτορον Φρεδενσδόργ.....	153
'Απόλλων καὶ 'Αρτεμις.....	6		Αἰθουσα Πανεπιστημίου.....	153
'Αρχαὶ Νίκης.....	26		Λέγη : Κεντρικὴ Λεωφόρος.....	154
'Εἰς 'Απόλλωνος καὶ 'Ηρακλέους.....	26		Μπουαρέν.....	163
Ναὸς Φιγαλείας.....	7		'Ισπανία : 'Εθν. Βιβλιοθήκη.....	170
'Ασκληπιεῖον 'Επιδαύρου.....	39		Ραδο.....	170
'Αρχαιολογικὸν μουσεῖον Σπάρτης.....	6		'Εσκουριάλ.....	171
" " " " 'Αθηνῶν.....	41		Σάμος : Λιμὴν Βαθέος.....	186
'Αρχαῖα νομίσματα.....	25, 26, 44		Δάσος Μαλαγαρίου.....	186
Θρησκευτικά			Μονὴ Ζωοδ. Πηγῆς.....	186
Τὸ φιλίπμα τοῦ 'Ιουδα.....	120		Μεξικόν : Πίλωτοι κῆποι.....	190
Μονὴ Σινά.....	124		Κάκτος Organo.....	191
'Αγιοὶ τόποι. 'Ιερὸν Κουβούκλιον.....	74		Οἰκία πολυώροφος.....	87
" " Πανάγιος Τάφος.....	74		'Η Θεοδώρα μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς	111
" " Γολγοθᾶς.....	75		Τράτα Μεγάρων.....	116
" " 'Οχθαὶ 'Ιορδάνου.....	75		Καραβάνιον Βεδουίνων.....	124
" " Ναὸς Παναγίας.....	76		Τελευταῖαι στιγμαὶ Σοπέν.....	150
" " 'Ελαία Γεσθημανῆ.....	76		'Αἰθίς.....	155
" " Δένδρον Παναγίας.....	79		Τὸ δάσος.....	36
" " Τάφος Λαζάρου.....	82		'Η φλογέρα.....	176
" " Κόραι Βηθλεέμ.....	82		Γυναῖκες τοῦ Κόγκο.....	178
'Αγία Λαύρα 'Αρχαῖα μονή.....	86		Πορτογαλλικὰ πλοῖα.....	222
" " Σημερινὴ μονή.....	86		Γελοιογραφίαι.....	157, 124, 225
" " Πυροποληθεῖσα μονή.....	86		Κοσμήματα κλπ. Φ. 'Αριστέως, Α. Γέλβερετ, Στ. Ξενοπούλου, Μ. Σκούφου.	
'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα.....	98		ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ	
'Ιησοῦς, Μάρθα καὶ Μαρία.....	99		Μ. Γκόρκυ.....	8
'Εθίμα			Β. Μποκατσιάμπης.....	10
Αἰγυπτιακὸς γάμος.....	159		'Ελ. Βακαρέσκου.....	14
Παπαροῖντα.....	166		Ε. 'Αδωπιοῦ.....	13
'Η χειρομάντις.....	167		Θ. Φλογαίτης.....	17
Βαγνηριανὸν μελόδραμα			'Αρ. Πετσόλλης.....	22
Βαλκῆρον.....	57		Α. Μέντζελ.....	35
Χρυσὸς τοῦ Ρήνου.....	57		Κωνσταντίνος Διάδοχος.....	41
Λυκόφως τῶν θεῶν.....	58		Βασίλισσα τῆς 'Αγγλίας.....	52
Σίγφρηδ.....	58		Ν. Κυπαρισσίας.....	58
			'Ο Τσάρος μετὰ τῆς οἰκογενείας του.....	83
			Χριστιανὸς Θ'.....	98
			Φ. Σαλδέρδα.....	110
			'Αλφόνσος ΙΓ'.....	139
			Εἰρήνη 'Αθηναία.....	140
			Γ. Χατζηλοουκάς.....	162
			Σιλβιάν.....	163
			Πρόγκνη 'Ανδρέας καὶ 'Αλίκη.....	199
			Σ. Βικάτος.....	233

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ε ΜΑΡΤΙΟΣ 1905 ΤΕΥΧΟΣ ΜΘ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εκὼς οἱ βέβηλοι. Ὑπὸ Δ. Ι. Καλογεροπούλου. (Διήγημα).	ΕΙΚΟΝΕΣ
'Ο ἄνθρωπος. Ὑπὸ Maxim Gorky. (Μετὰφράσις Γ. Καυβαρέλλη).	Πωλητὴρα κηρίων. Ὑπὸ Θ. Ράλλη.
Διάλογοι. Ὑπὸ Δίκ. (Τὸ βάρβαρον. — 'Ο χορὸς).	Ζεὺς — κύκνος. Ὑπὸ J. Pansa.
Σοφία ἠρθῆ. Ὑπὸ 'Αδιορθώτου.	'Αμαζονομαχία. (Ἀνάγνωσις).
Εἰρηναῖος 'Ασάπιος. Ὑπὸ Δ. Κ. ('Αναμνήσις).	Τὸ μουσεῖον τῆς Σπάρτης.
Λαχτάρισμα. Ὑπὸ Σ. Σπεραντζά. (Ποίσις).	'Απόλλων καὶ 'Αρτεμις. (Ἀνάγνωσις).
Σημειώσεις ἐνὸς μηνός. — Φεβρουάριος ὑπὸ Λαγνιδος. — 'Η Βίε ὑπὸ 'Εγῶ. — Θ. Φλογαίτης ὑπὸ Κ. — Οἱ φίλοι τοῦ σιδηρ. Ψυχάρη ὑπὸ Δημοκρίτου. — Τὰ λογοπαίγνια τοῦ μηνός.	Ναὸς 'Επικουρείου 'Απόλλωνος.
Καλλιτεχνικὴ κινήσις.	'Ορφεύς. Ὑπὸ J. B. Constant.
	Μάξιμος Γκόρκυ.
	Βικ. Μποκατσιάμπης.
	'Ελένη Βακαρέσκου.
	'Αρμονία. Ὑπὸ Θ. Θωμοπούλου. (Ἀνάγνωσις).
	Θ. Φλογαίτης.
	'Εθλογικὴ συζήτησις. Ὑπὸ Φ. 'Αριστέως.
	'Αρ. Πετσόλλης.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 'Ετησίαν ἐν 'Ελλάδι δρα. 12 — 'Εν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 10. 12.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 88. — ΤΙΜΗ τεύχους δρα. 1 20.

Ἀπάντησις εἰς τὸν Κ. Κραμβάχερ ὑπὸ Γ. Ν. Χατζιδάκη. — Εἰς τὴν ὁμοτιμίαν εἰς ἣν ὡς ἐκ τῆς ἐπισημοσύνης τοῦ Σουρή ὑπὸ τοῦ Φορέου, ἔφθασε καὶ πάλιν τὸ δοκιμαζόμενον γλωσσικὸν ἔγγραφο, ἐπικαίρως ἐρχεται, βροντοῶδες καὶ πενιχὴ φωνὴ τῆς ἐπιστήμης, ἢ ἀγκυροβόλῃ ἀπάντησις τοῦ κ. Γ. Ν. Χατζιδάκη, εἰς τὸν Κραμβάχερ. Ὁ σδεναρὸς ὑπερμαχητῆς τῆς Ἑλλ. γλώσσης ἀποδέκνυται ἀκούστατα τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Γερμανοῦ Βυζαντινολόγου καὶ δι' ἐμβριθεστάτης ὑπαικοῦνης καταδικνύει. ὅπως εἰς πόσον ἐξυπελλίσουν τὴν γλῶσσαν οἱ διάφοροι ἀποχριστογενεῖς διασφρατίζονται ἄλλως, οἱ ἄλλοι εἴτε ἀπὸ κενοδοξίας, εἴτε ἀπὸ ἀμάθειας, ἔχουσι γὰρ τὴν ἐκχυδαίονον. Ὅσοι ἀντιλαμβάνονται τοῦ ζητήματος, εἰς τὰς θέλας τοῦ πολεμίου καὶ βιβλίου τοῦ κ. Χατζιδάκη δὲ εἴθουν ἑνα ἀνευθὴν εὐλαυνότατον συνηγορὸν τῆς ἀληθείας, δοκίμῃ ἀποδεικνύει δι' αἱ ἄρα τὸν κ. Κραμβάχερ εἶνε παραγωγῶσις τῶν ἀληθῶν τῆς γλωσσολογίας ἰσχυρῶν, δι' ἡνωθεὶ ἀτελεῖ τὴν γλῶσσαν ἢν ἔχουσι, καὶ δι' ἐξετάσει ἐμπειρῶς καὶ μεθελήθικως τὸ ἔγγραφο. ἐλέγχει μετὰ ψυχραιμίας καὶ σαφηνείας τὰς ἀντιφάσεις καὶ τὰ σφάλματα τῶν ἀντιπάλων, συμπληρῶν ἔτι τέλει δι' ἡ σήμερον γραφάμην ἔσται ἡ γλῶσσα τοῦ μέλλοντος.

Πάρεργα φύλλα ὑπὸ Σπυρ. Παπαγγέλη. Ὁ κ. Παπαγγέλης, φιλολόγος ἤδη εἰς δημοσιεύσεις, ἔγραψε μετὰ μακρὰν σιγήν, ἑνὰν δέσμην πνευματικῶν φωτῶν, ἐν τῇ ἡρωικῶδῃ αὐτοῦ ἐπιτάσει. Ταύτα Πάρεργα φύλλα τοῦ μᾶς κάρηον εἰς ἀναπολήσωμεν τὸν Παπαγγέλην τὸν Ἥραν τοῦ Ἰσθμοῦ, τὴν περὶ δεκαπενταετίας ἐποχὴν, καὶ ἢ ἡ ἡρωϊκῆς του πλουσιαιεραμῆς ἔδιδεν ἐντυπώματα. Ταύτων βιβλίον τὸν εἶνε περιγραφή ταύτων ἀπὸ τοῦ Σαρωνικοῦ εἰς τὸν Ἀμφροακίον, καὶ ἐπισκοπήσει τῆς Ἀργείας καὶ τῶν Πελοποννησίων. Ἡ ῥογή καὶ ἔντονος καὶ ζωγραφικὴ περιγραφή, ἡ ἀλήθης βαθύτης ἱστορικῆς γνώσεως, ἀλλὰ καὶ ἐντυπώσεων ἀτομικῶν ἱστορικῶν αἰσθησι δέσμων τὸν ἀναγνώστην μέχρι τῆς τελευταίας σελίδος τοῦ μικροῦ βιβλίου εἰς μίαν μακρὴν ἀδελφάντην ἀποκαλυπτικὴν θελήτηρον καὶ κάλλους ἀναικὸν.

Ἐξωτικά. ὑπὸ Γ. Ν. Χατζιδάκη. — Μία κάκκη νεφελὴ Μεδουσῆς με τὰς φειδοτάτας πλοκάμους εἰς τὸ ἔξω φύλλον με ἔφθασε. Τὴν ἑκάστην δὲ ἀνευθὴς καὶ γλυκῆς ποιητῆς καὶ ἐστραφῶς ἐννοῦν τοῦ ἀντι μὲ τὰ καὶ χεῖμωνάνθου, με τὴν φρενὴν καὶ τὸν βίβρον. Ἡ θέλησις γὰρ φρενὴ ἀνευθὴς πρὸς τὸν ἔτερον, χωρὶς γὰρ λῆθῃ ἔτι ἔχει δι' ὅτι δὲ εἰλεος τοῦ καὶ τὸ ἀναικὲς, οἱ ἀντοχοὶ τὸν εἶνε πάντοτε οἱ χαριτωμένοι καὶ κομφοὶ καὶ ἀσχετοῦσι καὶ περιπαθεῖς ἀντοχοὶ τοῦ Πολέμου. Ἐκ τῶν ποιημάτων τῆς συλλογῆς, ἐξελήφθη ἑνὸς πρῶτον κάρηον, τὸ ἐπιγραφόμενον: Θεοῦ ὄνομα. Τὸ φρενὴ τῆς Μολύρας. — Ἡ Ἰεῖα. — Ἡ Ρῆα. — Τὸ φρενὴ πᾶρος. — Τὸ λαγῆν.

Ἡ ἐξωτικὴ. — Ἐκδίδονται προσεχῶς ἀπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν ἑθνικὰ διηγήματα, περιγραφόμενα τὴν κοινὴν καὶ οὐκ ἐπισημὴν κατάστασιν τῶν χωρικῶν τῆς πατρίδος μᾶς, γραφέντα ὑπὸ τοῦ ἐν Αἰετάνορσι διδάσκοντος ἐπὶ φιλολογίας κ. Γ. Ν. Χατζιδάκη.

Ἡ μακροβιότης. — Εἶνε τὸ βίον βιβλίον τοῦ Συλλογῶν πρὸς διὰ τῶν Ὀφειλῶν Βιβλίων. Ἐγραψὴ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Γ. Δαμπαρτζοῦλου καὶ πραγματεύεται κατὰ τροπὸν ἀπὸ τῶν ὀνόματι καὶ ἀκριβῆ τὸ πᾶν ἐνδιαφέρον τὴν ἀνθρωπότητα. ἔγγραφο. Το βιβλίον τοῦτο εἶνε ποῦτον τῆς ἀγορᾶς τοῦ 1905. Κατὰ τὴν ἑκδόσιν. Συλλογὰς Φρασιῶν Ἱστορίας ὑπὸ Γ. Ἀρσένου καὶ ἱταλλῶν ὑπὸ Χ. Ἀντῶν.

Θεατρικὴ βιβλιοθήκη. — Συνεχίζων ὁ φιλοπεσοδὸς κ. Γ. Φένης τὸ μετὰ τῶν τῆς ἐκδόσεως βίον τῶν ἀπὸ τῶν λόγων θεατρικῶν ἔργων, πρωτοτύπων καὶ ἑτέρον ἐπισημοῦσι τῆς ἐκδόσεως τῆς Θεατρικῆς βιβλιοθήκης, εἰς καθημερινὰ φυλλάδια.

Καλλιτέχνη τῆς σκηνῆς. — Τὸ ἑσπέρημα τῆς δόξης εἶνε μεσοπρᾶκτικὸν ὄραμα τοῦ Ἰταλοῦ Σολδάνι, ἔπερ ἐνεπνεῦσθη ἐξ ἱστορικῶν γεγονότων. Ὁ σύγχροτος τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου γλύπτῆς Τορτιζιάνι ἔλαβεν ἀπὸ ἑνα κάρηον ποταγγελλίαν, δι' ἐν ἡγάλα τῆς Παναγίας, διὰ τῆς ἐτελείσεως τοῦ ἔργου, ὁ κόμης τοῦ ἔδωσεν ὡς ἀμοιβὴν εἰκοσι χιλιάδας ἀμαραβδελ. Ὁ καλλιτέχνης δούσι ἦτο πτωχὸς, ἀγροῶν τὴν ἀξίαν τοῦ ἱσπανικοῦ τοῦτον τομῆματος, θάνατος τὴν ἀληθινὴν ἡμερομηνίαν, καὶ ἔξωλλος ἐκ χαρᾶς καλεῖ εἰς πάνυχθια τοὺς φίλους τῶν καὶ τὰ γυναικίαια μοδέλα τῶν. Ἐν τῷ μετᾶς ἡ ἑσπέρη Κλάριουσα, ἦτις τοῦ ἐρηγοῦμενον ὡς μοδέλο διὰ τὴν Παναγίαν, τοῦ ἐκμνησθῆναι τὸν ἔρωτά τῆς, ἀλλ' αἰφνίως μανθάνει ὁ Τορτιζιάνι εἰς τὰ ἱσπανικά ἐκείνη τομῆματα ἦσαν μικρᾶς ἀξίας. Βαρύθυμει, ὑποκτενέει δι' ἡ Κλάριουσα τὸν ἡγάπηος διὰ τὸν ἐνόμους πλουσίον, τὴν ἀποδίδουσι καὶ λακίττει τὸ ἡγάλα, ἔπερ θεομυμῆται.

Ἀγάμω. — Οἱ ναυοῖμοι τῆς Καλλ. σχολῆς ἐν Παναγίᾳ καὶ ἐν Ρώμῃ ἐπιβάλλων εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀγάμω. Ἐσχάτως οἱ μαθητὰ ἐπέβαλαν ἀναφορὰν ἑνα τοῖς ἐπιτροπῆ ὁ γάμος, ἀλλ' ἀπεροῖσθη αὐτὴ ὑπὸ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Κυρία Ζ. — Ὁ σμῆνος τῶν χειροτεχνημάτων ἀκμάζει ἤδη ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ὅλα αἱ ἀριστοκρατικαὶ ἀμιλλῶνται πολεῖα τὰ φιλοτεχνῆσαι τὸ ὡραιότερον ἐργόζηρον. Πλεῖστοι ἐκδόσεις εἰδικαὶ διασφρατίζονται διὰ τοιαύτου εἶδους καλλιτεχνήματα.

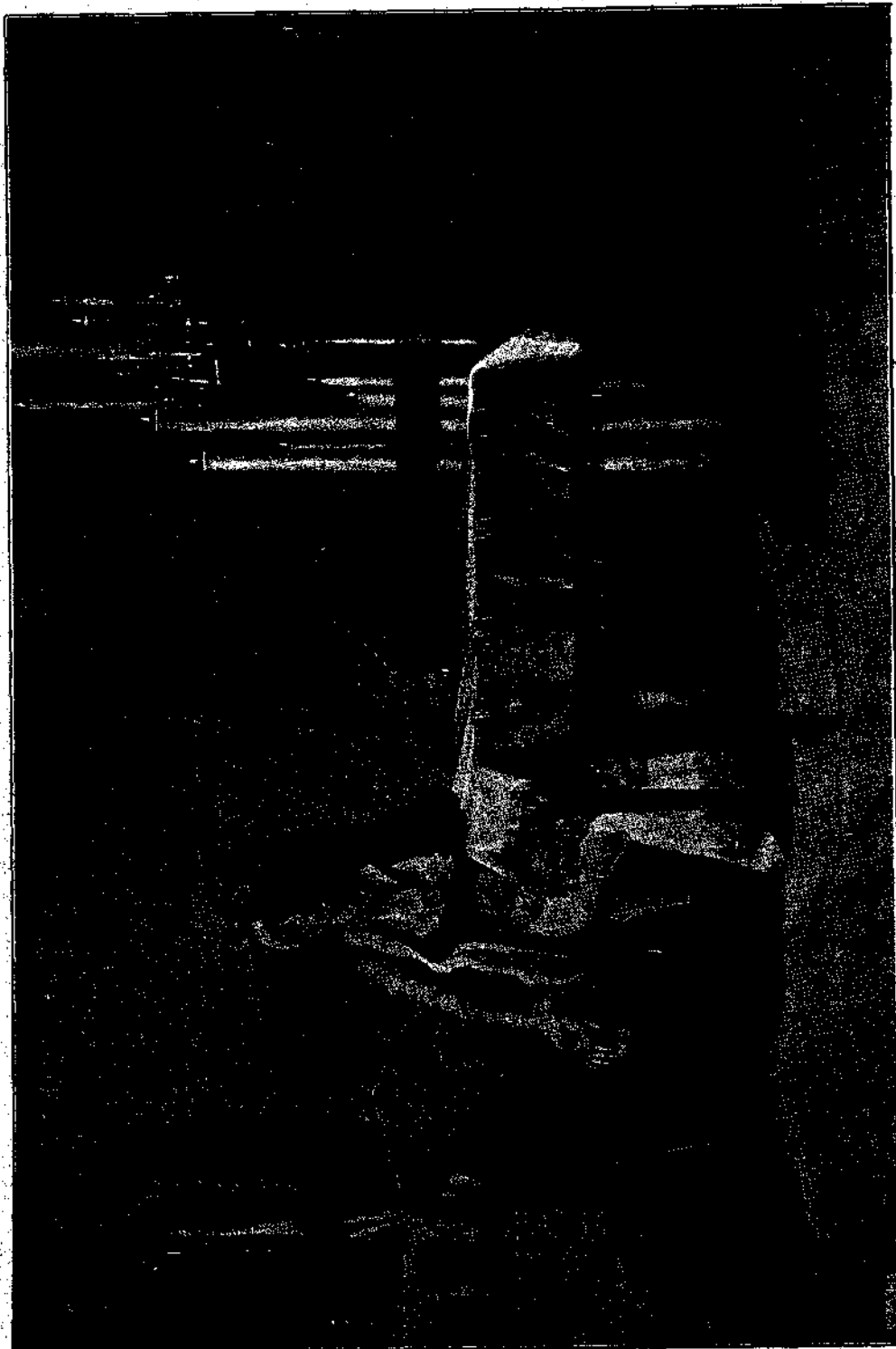
Περίεργα. — Περίεργα εἰδήσεις πωλοῦνται συγγν ἐν Εὐρώπῃ. Κάποιος καλλιτέχνης ἐξοργώθη τὴν Ἀκαδημίαν ἔχων ὡς ἀρτυροῦ τῆς λαϊκῆς Ἀμύλων, καὶ ἡ εἰκὼν ἐπωλήθη ἀντι 1,250 λιρῶν. Μία εἰκὼν τοῦ Μώβ, παριστάσασ ἀρῶνατον ἐξεργάσμενον ἐκ δάσους ἐπωλήθη ἀντι 3,040 λιρῶν. ἡ «Παροχηρία τοῦ πᾶππου» τοῦ Ἰσραὴλ ἀντι 3,700 λιρῶν, τὸ «Ἀνυκθῶς» τοῦ Μιλλί 2,780, τὸ «Χαπορῆς τοῦ Κασσιῶ 610, ἡ λαϊκὴ Γραφὴ μεγέθους 15x12 ἐκατοσίων ἔργον πᾶνῶς τοῦ Κλουετ 780, μὴ πρῶσπογραφία τοῦ Κρανῆ 560, πρῶσπογραφία τῆς μῆς Βροῦκ ὑπὸ τοῦ Λάουετ 970. Ταύτα περισσοτέρας εἰκόνας ἀγοράσων οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ἀμερικανοί. Ἐσχάτως τὸ κατᾶσθημα Λόου ἐπώλησε τὸ εἰκόνας μεγάλων ζωγραφῶν ἀντι 1,250,000 φρεν. Ὑπόσχομαι πρὸς πώλησιν καὶ παρ' ἡμῶν πολλαὶ εἰκόνας, ἀλλὰ ποῦς γὰρ τὰς ἀγορᾶσιν. Τὸν περίφημον Ὀλλανδοῦ Τεντερ, ἀκμάσαστος περὶ τὸ 1490, πωλεῖται πᾶνῶς πωλοσίων ὑπαλθῶν ὁδοτοισιῶν ἀντι 3,000 φρεν.

Ἡ ἡμέρα. Θεσσαλονίκῃ. — Εἶνε ἐπιτήρημα διδοῖ δὲν ὅτι ἐνηθοῦμεν ἀπὸν ἔχει τοιαύτας ἰδέας. Ἀπὸν ἐπὶ ἐπισημοῦσι οἱ μαθητὰ τοῦ Ἐδωγγέλου, διακωμῶδουθεῖ ἤδη καὶ τὸν Χριστὸν πορομοιάσμετες με ἀντι, τὸν Φορέου. Μὴ ἀμύλῃτε περὶ Ἑλλ. λαοῦ, διότι ὁ λαὸς οὗς ἀπλάτῃσι εἰς τὰ Ἐδωγγελλικά. Πᾶν δόχημα ἐν τούτοις κᾶνῃτε ἀπὸν εἶπερ καλλίωρον γὰ γράφετε εἰς, καθαρῶσονται διδοῖ εἰς τὰς πέντε γραμμάς τῆς ἐπιστολῆς οὗς ὡσῆσων καὶ πέντε ἀπορῶσονται. Σὰς συνιστάμεν καὶ ἡμεῖς τὴν γράφα τῆς γλῶσσης, ἀπὸν οἱ γράφοτες αὐτὴν εἶνε γραμματικῶς ἰσοῦσται!

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

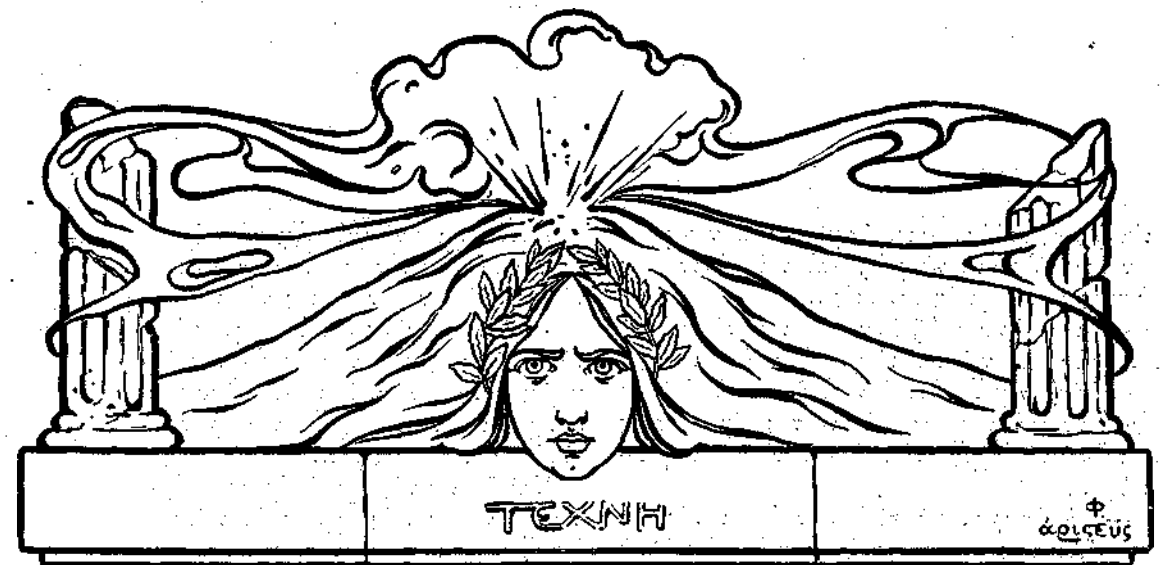
Ναὸς Φρασιῶν. — Μία τῶν σπουδαιότερων ἐργασιῶν, ὡς δὲ τῆν γὰ ἐπιδοῖ κατὰ τὸ προσεχῆς Ἀγῆ. Συνέδορον ἡ Ἑλλ. ἀρχαιολογικὴ ἐπιτηρητὴ εἶνε ἡ ἀνασκαφῶσις τοῦ ἐν Φρασιῶν ὄρησιον ναοῦ τοῦ Ἐπικουροῦ Ἀπόλλωνος. Ἐργὸν ἀνακαλύθη ἀνεκτοῖ ἀντοχοὶ τοῦ ναοῦ, ὡν ἐπισημοῦσι ὁ καθαρῶσμοι καὶ ἡ εἰκὼν διπλῶναι τὰς μετῶν τούτων ἀνασκαφῶσις ἐργασίας.

Ἡ Βακτριανὴ. — Διακεκρῆμνη ποιητρία τῆς Ρουμαρίας, ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἡ ποιητρία «Ἐλὴν Βακτριανῶν, εἶνε ἐξέχουσα φησιγενῶν τοῦ Βουκαρῶσταιον. Ἐξέδοσε συλλογὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Odes et Ballades». Εἶνε συντεταγμένη τοῦ «Cours des d'Orient» εἰς τὴν εὐμενῆ πρῶσπογραφήν τοῦ ὀνόμου ἐπισημοῦσι τὴν δημοσιονομῆτην εἰκόνα.

ΠΟΛΗΤΡΙΑ ΚΗΡΙΔΩΝ

Θ. ΡΑΛΛΗ

ΕΚΑΣ ΟΙ ΒΕΒΗΛΟΙ

ΠΕΡΟΧΟΣ τὴν φωνήν, βραβευμένη εἰς τὸ Ὀδῆϊον, μὲ μίαν εὐπροσηγορίαν σπανίαν, ἐνθουσιώδης λάτρις τοῦ Ὁραίου, γνωστὸτάτη εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους. Ὅπου καὶ ἂν μετέβαινε, εἰς ἐορτὰς καὶ συναυλίας, εἰς διαλέξεις καὶ ἀπογευματινάς, πάν-

ποτε γύρω τῆς ἐσχηματίζετο εὐρύς κύκλος φίλων καὶ συναδέλφων. Μόνον μὲ συγγραφεῖς δὲν εἶχε γνωρισθῆ. Ἡ ἀφροσύνη τῆς εἰς τὴν μουσικὴν δὲν τῆς εἶχε ἐπιτρέψῃ νὰ εὐρύνη τὸν ὄριζοντα τοῦ πνευματικοῦ τῆς οὐρανοῦ. Καὶ δι' αὐτὸ ἠσθάνθη ἰδιαιτέραν χάριν ὅταν ἕνα βράδυ εἰς μίαν φιλανθρωπικὴν ἀγορὰν τῆ συνέστησαν ἕνα ποιητὴν.

Ἦτο πολὺ ἐπιτυχῆς ἡ γνωριμία, διότι καὶ μόνος αὐτὸς ἦτο ἱκανὸς ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν πληθὺν τῶν λογίων μας. Ζωηρὸς καὶ εὐφρολόγος, εὐφάνταστος καὶ συμπαθητικὸς, μὲ τὰ πρῶτα φύλλα τῆς δάφνης ἀμειλῶμένα μὲ τὰς πρώτας νιφάδας τοῦ χρόνου εἰς τὸ μελάνιον δάσος τῆς κόμης του. Ἦτο δὲ τίσῃ ἐγκαρδία, ὅσῃ καὶ ἀπρομελέτητος ἡ συνάντησις των. Ὁ ποιητὴς εἰδίφα ν' ἀκούσῃ τὸ ἄσμα καὶ τὸ κλειδοκύμβαλον τῆς συνθέτιδος καὶ ἡ μουσουργὸς ἐπέθει ν' ἀκούσῃ τὰ ὄνειρώδη καὶ περίτεχνα τετράστιχα ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν ποιητὴν.

Αἱ συναντήσεις ἐπικινώθησαν, αἱ ὁμιλίαι ἠμιλῶντο εἰς σπινθήρας, αἱ καρδίαι ἐσπευδον πρὸς ἀλλήλας εἰς ἀμειβαίων σύνδεσμον.

Εἰς τὴν δυωδίαν τῶν αἰσθημάτων παρενετέθη

μία ὀδύνη: Ἡ τέχνη μιᾶς ζωγράφου. Ὁ ποιητὴς τὴν ἐγνώριζε, ἀλλὰ τὸν θαυμασμόν ἐκράτει μόνον διὰ τὸ τάλαντόν τῆς. Ἡ μοναδικὴ ἀπλότης τῆς, ἡ ἀφελὴς εἰλικρινεὶά τῆς, εἶχον δημιουργήσῃ ἐν εἶδος ἐμπιστοσύνης ἀμειβαίας. Καὶ μετέβαινε συχνὰ εἰς τὸ ἐργαστήριόν τῆς, καὶ αὐτὴ, ὅταν ἤθελε νὰ ἐξεκυρασθῆ, ἐζητοῦσε ἀπὸ τὸν ποιητὴν νὰ τῆς ἀπαγγεῖλῃ κανὲν ποίημα.

— Ἔστω καὶ ἰδικόν μου; τῆς ἔλεγε.

— Καὶ μόνον ἰδικόν σας, τοῦ ἀπαντοῦσε γελῶσα.

Ὁ ποιητὴς ὠμίλησε πολλακίς εἰς τὴν μουσουργόν διὰ τὴν ζωγράφου. Καὶ εἰς τὴν ζωγράφου διὰ τὴν μουσουργόν. Καὶ περιεργοί, ὡς ἂν γυναῖκες πού ἦσαν, ἠθέλησαν νὰ συναντηθῶν.

Ἐν δειλινὸν ἀνοξιάτικῳ, εἰς τὰ ὕψη μιᾶς παλαιᾶς οἰκίας, ἡ ὁποία εἶχε τὸ πλεονέκτημα νὰ περιτριγυρίζεται ἀπὸ κυπαρίσσια καὶ ἀκακίαις, συνητῶντο καὶ οἱ τρεῖς. Τρεῖς ἐμπνευσμένοι ἀντιπρόσωποι τριῶν εὐγενεστάτων τεχνῶν.

Ἦρχισε τὴν φλυαρίαν ὁ ποιητὴς, τὰς ὀφθαλμοβολὰς ἢ συνθέτις, τὰ μειδιᾶματα ἢ ζωγράφου. Ἦρχισαν ὁμιλοῦντες ἀπὸ μίαν προσωπογραφίαν, ἀνεστάτωσαν τὸν Βάγνερ, καὶ ἐλλυμεινίσθησαν εἰς μίαν ποιητικὴν συλλογὴν. Ἦτο μετὰφρασις τοῦ Ἄϊνε — τὸ μόνον βιβλίον τῆς καλλιτέχνης. Ἡ φλυαρία τοῦ ποιητοῦ ἐκόπασε, αἱ ὀφθαλμοβολαὶ τῆς μουσουργοῦ ἐσβίνοντο καὶ τὸ τραί τῆς καλλιτέχνης ἤρχισε νὰ κυκλοφορῆ, ἐνῶ τὰ μειδιᾶματα τῆς ἐξηφανίζοντο.

Ὁ ποιητὴς ἤνοιξε τὸ βιβλίον — ἦσαν ἐκεῖ τὰ πλεον ἀγαπημένα του ποιήματα — καὶ ἐπίτηδες εὗρε μίαν σελίδα. Ἐταίριαζε πολὺ τὸ ποίημα ἐκεῖνο εἰς τὴν μουσουργόν. Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀπήγγεϊλε μὲ ὄσση ζωηρότητα καὶ τρυφερότητα τῷ

επέβαλλεν ἡ ἀγάπη, τὸ ἐκλείσει καὶ ἔρριψε ἐν φλογερὸν βλέμμα πρὸς τὴν μουσουργὸν καὶ ἀπειθονόμενος πρὸς τὴν καλλιτέχνην, ἐψιθύρισε.

— Τί κρῖμα νὰ μὴ ζῆ ὁ Ἄϊνε...

— Νὰ σὰς συγχαρῆ διὰ τὴν ἀπαγγελίαν, διέκοψεν ἡ καλλιτέχνης, λαμβάνουσα τὴν χρωματοπινακίδα διὰ νὰ ρίψῃ ἐπὶ τοῦ ἡμιτελοῦς πίνακος τῆς μερικῆς πινελιῆς...

— Διὰ νὰ ἐμπνευσθῆ ἐκ τοῦ φυσικοῦ τὸ ποίημά του καὶ νὰ τὸ τελειοποιήσῃ, εἶπεν ὁ ποιητής.

— Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἐὰν ἐζῶσε καὶ ἐβλεπε τὴν ζωντανὴν προσωποποίησιν τῆς ἐμπνεύσεως του, ἴσως νὰ ἐσχίζε τὸ ποίημα, διὰ νὰ ἐναγκαλισθῆ...

— Τὸ ἄπειρον, συνεπλήρωσεν ὁ ποιητής.

— Ἄπειρος εἶνε μόνον ἡ εἰρωνεία σας ἀλλὰ ἐγὼ δὲν σὰς ἐπέιραξα. Τί ἐπάθατε μαζὶ μου; Τί συνωμοσίαι εἶνε αὐτές; εἶπε κάπως θυμωμένη ἡ μουσουργός.

Ἐξηκολούθησαν αἱ τρυφερόταται ἀντεγκλήσεις, αἱ χαριέσταται ἐπερωτήσεις καὶ ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐλπίδων τοῦ ποιητοῦ, καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῶν περιπετειῶν τῆς καλλιτέχνης. Ἀλλὰ δὲν ἤργησεν ἡ καλλιτέχνης νὰ ἐνοήσῃ ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν της δύο ἀνθρώπους πολὺ ταίριαστους, πολὺ εὐαίσθητους, ἀλλὰ καὶ πολὺ χωριζομένους ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς προλήψεις, καὶ διέκοψε τὰς καλλιτεχνικὰς τῆς μεμψιμοιρίας καὶ παρεκάλεσε τὴν μουσουργὸν νὰ ψάλλῃ σιγὰ σιγὰ ἓνα τραγουδάκι.

Ἄλλ' αἶφνης ἡ θυρωρὸς εἰσερχομένη τῆς λέγει ὅτι κάποιος τὴν ζητεῖ.

— Γιὰ ὄνομα Θεοῦ, μὴ δεχθῆτε καμμίαν παραφωμίαν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτὴν συναυλίαν, ἀνέκραξεν ὁ ποιητής. Ἐκὰς οἱ βέβηλοι!

— Θὰ εἰπῶ ὅτι ἔχω μεδέλο! Ἔνοια σας! Καὶ ἐξῆλθε τοῦ ἐργαστηρίου ἡ καλλιτέχνης μὲ τὴν μολυβδίδα εἰς τὰς χεῖρας, σπεύδουσα διὰ νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἐπιδρομὴν.

Ἐμειναν μόνον ὁ ποιητής καὶ ἡ μουσουργός. Πρώτην φορὰν εἶχεν εὐρεθῆ οἱ δύο τῶν μόνων καὶ μάλιστα εἰς τὸσῶ ἀνώμαλον ψυχικὴν κατάστασιν. Ἐπειτα ἀπὸ τὰς συχνὰς ἀλλὰ τυπικὰς ἐπισκέψεις, εὐρίσκοντο ἤδη πολὺ πλησίον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, εἰς ἓνα καὶ οἱ δύο ἀναπαυτικώτατον ἀνάκλιτρον, περιστοιχιζόμενοι ἀπὸ ἔργα λεπτοτάτης τέχνης. Ἡ χρωματοπινακὶς ἀκουμβοῦσε ἐγκαταλελειμένη εἰς τοὺς πόδας τοῦ λευκοῦ ὀφθαλμοῦ. Ὁ ποιητής ὁ ὁποῖος ἐκρατοῦσεν ἀκίμην τὸ βιβλίον ἐπειράθη ν' ἀνοίξῃ τὴν σελίδα ἐκείνην, ποῦ τὸσῶ ἐταίριαζε τῆς μουσουργοῦ. Ἡ μουσουργός ἐπαίζε μὲ μίαν χρυσὴν καρδάν, ἐξαρτωμένην διὰ λεπτῆς ἀλύσου ἀπὸ τὴν ἐξ ἐλεφαντοστοῦ ζώνην της.

— Μὴ τὴν στριφογυρίζετε ἔτσι τὴν καρδιά σας, ὡς εἶνε καὶ χρυσὴ εἶνε ζήτημα ἂν σὰς ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου, ἀφοῦ ἐγὼ εἶμαι πλησίον

σας. Ἀλλὰ πῆτε τὸ τραγουδί σας. Θέλω νὰ μεθύσω ἀπὸ τραγουδί.

Εἶχε γίνῃ πλέον ὁ ποιητής ἔρμαιον τῆς καρδίας του. Ἐπορφυρώθησαν αἱ παρειαὶ του, ἐνῶ αἱ χεῖρες του ἐψυχραίνοντο.

Αὐτὴ ἤρχισε νὰ ψιθυρίζῃ μίαν ἐρωτικὴν στροφὴν, ἐνῶ ὁ ποιητής προσβλέπων τὸ κενόν, ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ βιβλίον.

— Δὲν σὲ φιλῶ δὲν θέλω μὲ τὰ χεῖλη μου νὰ σφαλίσω αὐτὴν τὴν πηγὴν τῆς ἀρμονίας. Τὰ χεῖλη αὐτὰ εἶνε πύλαι Παραδείσου... Τραγουδά, μάγισσα, νανούριζε τὸν ἔρωτά μου, καὶ κλαίγε με, κλαίγε με...

Καὶ ἤγγισε τὰ πυρπολούμενα ἐξ ἔρωτος χεῖλη του ἐπάνω εἰς τοὺς ἰσχυροὺς δακτύλους, οἱ ὁποῖοι ἐπαίζαν ἀδιάκοπα μὲ τὴν χρυσὴν καρδιά καὶ οἱ ὁποῖοι τόσῶ συχνὰ καὶ τόσῶ ὑπερόχως εἶχεν συνοδεύσῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τὸ ἄσμα.

Καὶ ἐδροσίσθησαν οἱ ὄχθοι τῆς μουσουργοῦ δακτύλοι ἀπὸ δύο μικρὰ θερμώτατα δάκρυα τοῦ ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ συμμιμένην κεφαλὴν προσέκυνε τὸ νέον ἰνδαλμα τῆς ποιήσεώς του.

Τὸν ἀπόβησεν ἐλαφρὰ.

— Μὴ, διεμαρτυρήθη ἐκεῖνος ἀνεγειρόμενος, μὴ μὲ ἀπμακρίνης ἀπὸ τὸν βωμὸν μου. Εἶσαι θυσιαστήριον τῆς ψυχῆς καὶ ἐγὼ θυμὰ τῆς τέχνης σου... Ὅχι, ἄφησε νὰ ὑψωθῶμεν. Εἶσαι ἀπὸ σήμερον δι' ἐμὲ σύντροφος; εἶμαι νυμφίος. Ἀπὸ τοῦ Ἰμεναίου τῆς ψαλμοδίας εἶνε γλυκύτερον τὸ ἄσμα σου, ἀπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων ἐρασιμώτερες ἡ φλόγες τῶν ματιῶν σου, μετάληψιν, τῶν χειλέων σου ἔχω τὴν παρθενίαν... Μὴ γελασ, γιατί νοιώθω εἰς τὰ στήθη μου νὰ πτερογίγῃ καὶ τι παράξενο, πρωτόκροστο. Εἶνε θαρρῶ ἡ εὐτυχία... Ἐγὼ νὰ γράφω καὶ σὺ νὰ ψάλλῃς. Νά, ἡ εὐτυχία...

Ἐσιώπησε. Ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐκεῖνη ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ εἰς τὴν μέσθην των, κανεὶς δὲν ἐφρόντισε νὰ μάθῃ διατί ἀργοῦσε τόσον ἡ καλλιτέχνης. Ὅταν τὴν ἐνθυμήθησαν, ἦτο πολὺ ἀργά.

Ἦτο κάποιος ὑπηρετῆς ποῦ τὴν εἶχε ζητήσει διὰ νὰ τῆς διαβιβάσῃ μίαν παραγγελίαν τῆς κυρίας του. Καὶ ἐπανήργετο, ὅτε πρὶν περάσῃ τὸ παραβάν ἤκουσε τὴν ἐξεμολόγησιν τοῦ ποιητοῦ. Ἐστη ἀκίνητος μὲ τὸ μολύβι εἰς τὸ χέρι, καὶ ἤρπασεν ἀπὸ τὸ διπλανὸν τραπεζάκι ἓνα φύλλο ζωγραφικῶν χαρτῶν καὶ ἀπεικόνισε μὲ ὀλίγας γραμμὰς τὸ σύμπλεγμα, ὅπως τὸ ἐβλεπε τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην.

Ἐμεινεν ἐκεῖ, ἕως ὅτου διέκοπῃ ἡ περιπαθὴς σκηνή. Ὁ Ρωμαῖος ἦτο σχεδὸν ἡσυχος. Ἡ Ἰουλιέττα ἐφαίνετο ἀπαθὴς ὡσάννῃ μὴ συνέβῃ τίποτε. Ἀλλὰ καὶ ἡ καλλιτέχνης ἦτο ἔτοιμος πλέον.

— Νομίζει κανεὶς ὅτι εἶσθε σ' ἐκκλησία... Δὲν λένε τίποτε; εἶπεν εἰσερχομένη.

— Μήπως δὲν εἶμεθα εἰς ἓνα ναὸν τῆς τέχνης;... Εἶπεν ὁ ποιητής.

— ἴσως διότι ὑπάρχουν εἰκόνες... διέκοψεν πονηρῶς ἡ καλλιτέχνης, καὶ... λαμπάδες, μάλιστα τέσσαρες... Συλλογίζομαι μόνον, ὅταν θὰ φύγετε σεῖς, τί σικτενιά θὰ ἔχω ἐδῶ μέσα...

Ὁ ποιητής ἐσηκώθη ἀποτόμως καὶ ἐπροχώρησε νὰ ἴδῃ τάχα ἐν ἔργον. Ἡ ζωγράφος ἐπλησίασε τὴν μουσουργὸν καὶ ἤρχισε νὰ τῆς ὁμιλῇ διὰ τὸ... τσαί.

Ὅταν ἠθέλησαν νὰ φύγουν — εἶχε νυκτώσει πλέον — ἡ καλλιτέχνης τοὺς ἐσταμάτησε.

— Ἀμαρτία ἐξωμολογημένη, δὲν εἶνε ἀμαρτία. Δὲν εἶνε ἔτσι;

— Ναι, ἐπροθυμοποιήθη ν' ἀπαντήσῃ ἡ μουσουργός, ἐνῶ ὁ ποιητής ἐσιώπα, ἀνήσυχος διὰ τὸν ἀπρόοπτον πρόλογον.

— Ἄλλ' ὑπὸ ἓνα ἔρον.

— Ἀπαραίτητον; εἶπεν ἡ μουσουργός.

— Ναι. Ὅ,τι θὰ ἴδῃτε νὰ μὴ μεῦ τὸ ἀφαιρέσετε...

— Σύμφωνοι, ἐφρόναζεν ἡ μουσουργός.

— Ἴδετε λοιπόν!

Καὶ τοὺς ἐδειξε ἓνα πρό εἶρον σκίτσον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνώσεώς των, μὲ μίαν καταπληκτικὴν ὁμοιότητα τῆς μορφῆς των.

Ἐμειναν κατάπληκτοι καὶ οἱ δύο.

— Δὲν τὴν δίδω εἰς κανένα σας. Εἶνε κρῖμα νὰ χωρίσω τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἀφήσατέ την ὅπως εἶνε ἐδῶ. Κανεὶς δὲν θὰ τὴν ἴδῃ. Ἀμα ἔλθῃ ἡ καταάλληλος στιγμὴ, τότε πλέον θὰ εἶνε δική σας...

Παρήλθον δύο ἔτη. Ἡ εἰκὼν παρακολουθεῖ πάντοτε τὸ ἐργαστήριον τῆς ζωγράφου, ἡ ὁποία

περιέχεται τὰ καλλιτεχνικὰ κέντρα τῆς Δύσεως. Ὁ Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἐχωρίσθησαν. Δύο ἔτη! Μόνον ὁ ἥλιος δὲν ἀλλάζει τὴν τροχίαν του. Ἔως ὅτου στραφῆ δύο φορές ἡ Γῆ περὶ τὸν ἀξονά του εἶνε ὑπεραρκετὸν διάστημα διὰ νὰ λησμονηθοῦν αἱ ἐξάψεις ἐνὸς δειλινοῦ.

Ἐκεῖνος ἔγινε πολὺ διαφορετικὸς ἀλλάζει φίλας ὄσα καὶ περιλάμια, ἔγραψε βευνὰ στίχων, ἔγινε τὸ ἀντικείμενον αὐστηρᾶς κριτικῆς καὶ ἐσφυρηλατήθη εἰς μίαν σταϊκότητα, ὅπως ἀντίθετον πρὸς τὴν αἰθερίαν ἐμπνευσιν τῶν λαξευτῶν σονέτων του.

Ἐκεῖνη, ἐρρίφθη ἀκράτητος εἰς τοὺς τόνους καὶ τὰς μελωδίας, εἰς τὰς συνθέσεις καὶ τὴν μελέτην. Ἀπέκτησε περισσοτέραν φήμην, νέους γνωρίμους, καὶ τὸ ἐλάττωμα νὰ λησμονῆ πολὺ εὐκολώτερον ἢ ἄλλοτε.

Μόνον ἡ ζωγράφος ἔμεινεν ἡ ἴδια. Μόνον αὐτὴ εἰς τοὺς αἰωνίους ρεμβασμούς της ἐνθυμείται τοὺς δύο ἐρωτευμένους τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἐργαστηρίου της καὶ μειδιᾶ, ἀφελεστάτη πάντοτε καὶ φιλοσοφική.

Καὶ ἐνῶ τὰ ἐμψυχα πλάσματα ἐχωρίσθησαν σχεδὸν ἀποτόμως καὶ βαίνει ἕκαστον ἰδίαν ὁδόν, χωρὶς ἐλπίδα συναντήσεως, ἡ εἰκὼν μένει ἀναλλοίωτος, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀσπασμοῦ. Τοὺς κρατεῖ εἰς τὰ δεσμὰ τοῦ χρώματός ἐνηγκαλισμένους, αὐτὴ ἡ ἀψυχος, ἡ ἔχουσα ψυχὴν, ὅσην δὲν ἔχουν τὰ ἐμψυχα.

Μένει ἐκεῖ, ἀλλὰ πάντοτε προφυλαγμένη ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου. Δὲν λησμονεῖ ἡ καλλιτέχνης τὴν πυρετώδη φράσιν τοῦ ποιητοῦ:

— Ἐκὰς οἱ βέβηλοι!

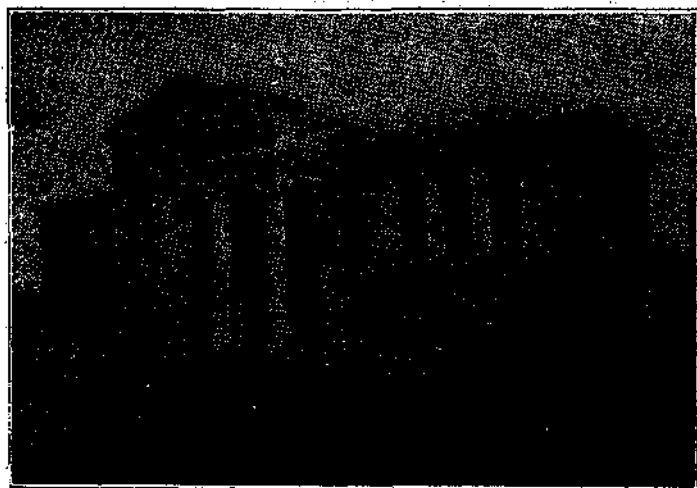
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΑΜΑΖΟΝΟΜΑΧΙΑ

Ανάγλυφον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Σπάρτης.

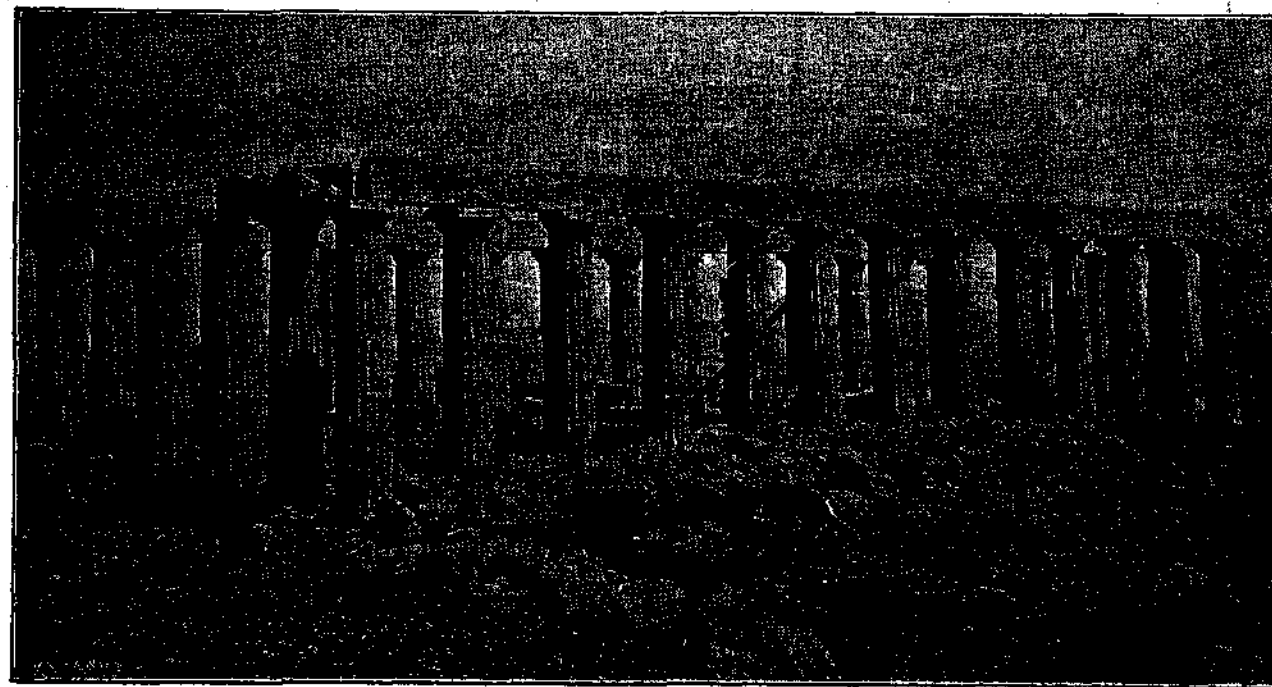

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ (Σχέδιον Hansen)

ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΙ ΑΡΤΕΜΙΣ

Ανάγλυφον ἐκ τοῦ Μουσείου Σπάρτης.

Ο ΕΝ ΦΙΓΑΛΕΙΑ ΑΝΑΣΤΗΘΥΜΕΝΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΕΙΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

J. B. Constan.

Ὅρφεύς

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΤΟ όνομα του Μαξίμου Γκόρκυ κυριαρχεί σήμερα εν Ευρώπη. Η άληθής καταδίκη του, ένεκα της εκραγείας εν Πετρούπολι επινασιότητας, διήγειρε την παγκόσμια συμπάθεια. Έξοχος ήθογράφος της ψυχής των Μουσικών, είχε ο λαϊκώτερος αλλά και ψυχολογικώτερος των Ρώσων διηγηματογράφων. Η εξέλιξις του Γκόρκυ εις εξόχως περίεργος, εξόχως άμα διδακτική. Ίδου η κλίμαξ του σταδίου του. Ύψηλως διποδηματοποιείον — σχεδιαστής — βοηθός μαγείρου — κουλουροπόλης — ευλοκόπος — υργοποιός — κοριστάς άπερας — άπωροπόλης πλανόδιος — φύλαξ σιδηροδρόμου — γραφεύς δικηφόρου — εργάτης άλυκης. Όλα αυτά από το 1878 μέχρι του 1892 διε έγραψε το πρώτον του διήγημα «Μάκαρ Τσούντραν». Τψ 1893 είχε καταστή διάσημος συγγραφεύς. Ανυπόδητος και πενών διήλθεν ως άληθης κατά τους νεανικούς του χρόνους άληθ οχεδόν την Ρωσοίαν. Το άληθές όνομά του ειπε «Αλέξιος Πισκόφ». Ανεμίχθη με τους εργάτας, εγγώριος τας θλίψεις των, έγινε σύντροφος των και παρηγορητής. Ο Γκόρκυ ειπε δ άμνητής των άνθρωπίνων δυστυχιών. Πνεύμα δέξ και παρατηρητικόν, ενεβάθυνε εις την άνθρωπίνην ψυχήν. Φιλόσοφος και ναυτοραλιστής, άγριος εις τας περιγραφάς του ώμός, άλλ' ειλικρινής, φιλάνθρωπος. «Όλοι οι πάσχοντες, οι πτωχοί ειπε δι' αυτόν άγαπαιτοί Περγράφει με πρωτοτυπία εις τα σπαρταριατά διηγημάτα του την άθλιότητα και την διαφθοράν, τον άλκοολισμόν και την πείναν. Οι ήρωες του ειπε άπόλυτοι της τύχης, άδικούμενοι και εξουσιαστές. Είπε δ και' εξόχως συγγραφεύς των άληθών. Έγενήθη τψ 1869. Το ψευδώνυμόν του Μαξίμος Γκόρκυ, σημαίνει πολύ πικρός, συμβολίζον ζωην εξόχως πικράν. Έκ των έργων του γνωστότερα ειπε δ «Θωμάς Γορδιφ», ή «Βαρίγκα Όλιόσοβα», «Μία φερά το φθινόπωρον», οι «Άληται», ή «Τόσκα», ή «Μάλβα», δ «Παράξενος σύντροφος», δ «Βάνιας». Έφυλακίσθη και εξήλθεν ήμικροσ εκ της φυλακής, αυτός δ μέγας ψάλτης της ελευθερίας του άνθρώπου—ή γέγενεατέρα δόξα του Ρωσοικού έθνους. Το κατοτέρω δημοσιευόμενον έργον του ειπε εις ύμνος του άνθρωπίνου πνεύματος. Εν προμήνυμα της επινασιότητας.

Σ. τ. Δ.

ΓΝΩΡΑ παραλυίας της ψυχής, επανέρχονται εις την ενθύμησιν μας αι σικαι του παρελθόντος, και μās παγώνουν την κ. δι.

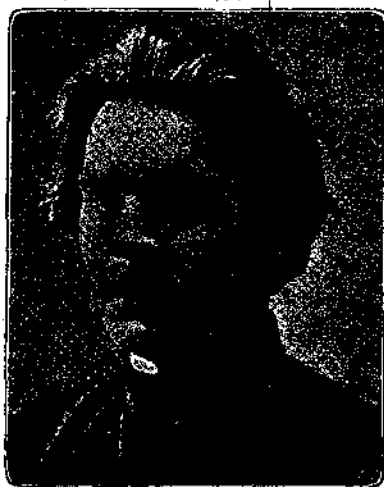
Όταν ο Στοχασμός φωτίζει θαρπα — ως ήλιος φθινόπωρου — την τρομεράν ταραχήν του σώματός μας, την στιγμην εκείνην ή δύναμις της φαντασίας μου παροσιάζει την μεγαλοπρεπή μορφήν του ανθρώπου!

Ο άνθρωπος! Λάμπει ως ήλιος εις το στήθος μου και εκ του ζωηρού εκείνου φωτισμού ο άνθρωπος, εξόχως ώραιος, μέγας, ως ο κόσμος, προχωρεί βραδέως εις τα εμπρός και πάντοτε πλέον ύψηλά.

Βλέπω το ύπερήφανον μετωπόν του και τους γενναίους βαθείς οφθαλμούς του, και έντός αυτών τας άκτίνας του ζωηρού και όρμητικού Στοχασμού που κρατεί την θαυμαστήν άρμονίαν του κόσμου, μίαν μαγευτικήν δύναμιν ή όποια εν ώρα δειλίας γεννά Θεούς, και εν ώρα θάρρους τους καταπατεί.

Χαμένος εν τψ μέσω των έρημιών του κόσμου και φε ύμενος όρμητικώς, χωρίς να ήξεύρη που, παραγμένος εκ του δυσκόλου προβλήματος: «διατί ύπάρχει;» — πηγαινει με θάρρος, εμπρός και πάντοτε ύψηλότερα εις τον δρόμον τής νίκης και εις τα μυστήρια της γής και τ' ουρανού.

Πεσιπατεί έρυθροίμων με αίμα τον έρημον και κοπιώδη της ζωής του δρόμον, και εκ του θερμού αίματος του φωτίζον άμάραντα άνθη ποιήσεως μεταβάλλει εις μουσικήν την λυπηράν φωνήν της τεταραγμένης ψυχής του εκ πείρας γεννά τας επιστήμας, και άνα πάν βήμα του φωτίζει την ζωην — καθώς ο ήλιος φωτίζει την γην με τας εύεργετικάς άκτίνας

Μαξίμος Γκόρκυ

του — περπατεί πάντοτε πλέον ύψηλά, εμπρός, άστηρ οδηγός προς την γην.

Όπλισμένος μόνον με την δύναμιν του Στοχασμού, πότε όμοιάζον άστραπήν, πότε ως ψυχρός πέλεκυς, βαινει ο άνθρωπος ελεύθερος και ζωηρός — πλέον εμπρός από τον όχλον και ανώτερος της ζωής — μόνος του, εν τψ μέσω των αιγιμάτων, και των ελαττωμάτων του, τα όποια του βαρύνουν την καρδίαν και νεκρώνουν τον νούν του. Βαδίζει. Είς το στήθος του ώρύνονται χαμερπή αισθήματα, ή φωνή της φιλαυτίας — ώσαν μία ενοχλητική έπαίτι: — στεκει ριζωμένη εις την καρδιά ως κισσός με τους περιπλεγμένους δεσμούς του... και αυτοί του ροφούν το αίμα, και με θόρυβον αι δυνάμεις του απαιτούν παραχωρήσεις... Δλαι αι αισθήσεις τον επιθυμούν, δλα διφούν την ψυχήν του.

Αυτά είναι σύννεφα που μαυρίζουν την ζωην, και όμοιάζουν λασπωμένην όδόν, ή άλλα συχαμερά κτήνη που μās έμποδίζουν τον δρόμον.

Καθώς οι άστéρες περιστρέφονται γύρωθεν του ήλιου, ούτω και ο άνθρωπος εις τα φανταστικά πλάσματα του πνευματος του: ίδου ο Έρωσ τδ ακολουθεί πάντοτε πεινασμένος, και ή Φιλία από μικρόθεν έρχεται χωλαίνουσα εμπρός πηγαινει ή Έλπις δειλισμένη ίδου το Μίτος πλήρες όργης, και ή Πίστις με το σεμνιν βλέμμα, ή όποια βλέπουσα το άγχαντισμένον πρόσωπον του του στήνει σιωπηλώς παγίδα.

Με άληθείας έρραχωμένας, ποτισμένα με το δηλητήριον των προλήψεων, πηγαινουν απατηλάς δπισθεν του Στοχασμού φιλονεικούντα δια τα πρωτεία και σπανίως συνενούναι μαζί του δια άποτελέσουν εν τέλειον πλάσμα.

Και εκεί πλησιο είναι ο αιώνιος σύντροφος του ανθρώπου, ο Θάνατος, άφρονος και μυστηριώδης, πάν-

τοτε έτοιμος να του άσπασθή την καρδια, ή όποια απεναντίας λαχταρά δια την ζωην. Αυτός γνωρίζει δλα αυτά τα άθάατα πρόσωπα που τον συνοδεύουν και κατ' εξοχήν εν άλλο άκόμη, την Μαρίαν.

Ίσχυρά ως καταγίς τον ακολουθεί βήμα προς βήμα με έθρικών βλέμμα και με την δύναμιν της του έξασθενεί τον Στοχασμόν, και προσπαθεί να τον κρατή εις ένα βσανιστικόν χορόν. Αυτός γνωρίζει δλην αυτην την συνοδίαν την άποτελουμένην από τα πλάσματα του πνευματος του, δλα άνώμαλα, άμόρφωτα και άσθηή πλάσματα.

Ο Στοχασμός μόνος είναι ο άχώριστος και πιστός φίλος του ανθρώπου δεν είναι παρά ή λάμψις του Στοχασμού που φωτίζει εμπροσθεν του δλα τα εμπόδια του δρόμου, τα αιγιματα της ζωής, τα άπόκρυφα της φύσεως και το τρομερον γάος της καρδιάς του.

Ο ελεύθερος σύντροφος του ανθρώπου — ο Στοχασμός — κυττάζει πανταχού με προβλεπτικόν οφθαλμόν και φωτίζει κάθε τι: βλέπει τας άπατηλάς και κρυφιάς πανουργίας του έρωτος, την μεγάλην επιθυμίαν του να τον περιάσση, και με την βρωμεράν μορφήν των σαρκικών αισθήσεων πλάγι του ή άδυναμία της Έλπίδος και όπισθεν αυτης ή Συκοφαντία καλλωπισμένη ζωντανά ψεύδη. πάντοτε έτοιμα να άπατήσουν και ενταύτψ να παρηγορήσουν με γλυκά λόγια.

Ο Στοχασμός βλέπει εις την δειλισμένην καρδίαν της Φιλίας τον έγωισμόν, την σκληράν και κούφην περιέργειαν και τας βρωμεράς διαβολάς του Φθόνου και επ' αυτού τους σπόρους της Συκοφαντίας: ο Στοχασμός βλέπει την δύναμιν του Μίσους και ήξεύρει ότι μόλις θραύση τους δεσμούς του θα διαφθείρη τα πάντα εις την γην, μη σεβόμενος ούτε αυτόν τον ανεκτίμητον στέφανον της δικαιοσύνης.

Ο Στοχασμός παλαίει άκόμη και με τον Θάνατον. Τον θεωρεί ως μίαν γύφτισαν ή όποια περιφέρει εις εις τους δρόμους και συνάζει, έντός βρωμερού σάκκου, κάθε τι παραπαταμένον και σαπισμένον, αλλά πολλάκις πέρνει άκόμη δτι υγιές και ισχυρόν. Αναπνέων την όσμην της σαπίλας, τυλιγμένος με τον πέπλον της φιλίας, αναισθητός ως αίνιγμα τρομερόν και σκοτεινόν ίσταται πάντοτε ο Θάνατος, εμπροσθεν του ανθρώπου, και ο Στοχασμός τον σπουδαζει λεπτομερώς, αλλά με τόλμην και με πεποιθήσιν άθανασίας.

Τοιουτοτρόπως ο άνθρωπος περπατεί θαρραλέως εν μέσω του τρομακτικού σκοτός των προβλημάτων τής ζωής, εμπρός και ύψηλά, πάντοτε εμπρός και πάντοτε ύψηλότερα!

II

Ίδου πλέον αυτός ο άνθρωπος κουρασμένος, άηλιπισμένος και δειλιασμένος, με καρδιά τρομοσμένη ζητά την Πίστιν και κράζει με δυνατή φωνή τα τρυφερά χάδια τον Έρωτα.

Τρία μαύρα και άίσχρα πουλιά περιφέρονται γύρωθεν της καρδιάς του — ή Άπελπισία, ή Παραφροσύνη και ή Μελαγχολία και του τραγουδούν με θλιβερά φωνή, πώς είναι εν άδύνατο κτήνος, πώς ή συνείδησις του είναι περιορισμένη, ο Στοχασμός άνικανος και το θάρρος του γελοϊον, διότι δτι και αν κάμη θα πεθάνη.

Η καρδιά του ταράσσεται άούουσα το τραγούδι αυτό, και στίν νούν του εισχωρεί ή άμφιβολία και ένα λυπηρό δάκρυ λάμπει στους οφθαλμούς του.

Και αν λείψη το θάρρος, ο φόβος του θανάτου ώθει βιαίως τον άνθρωπον εις την Πίστιν ο Έρωσ, νικητής χαρωπόν, τον τραβά εις τας άγκίλας του — και με ύποσχέσεις εύτυχίας — του κρύπτει την μέλλουσαν λυπηράν άπώλειαν της ελευθερίας του από τον λαίμαργον δεσποτισμόν των αισθήσεων.

Σύμμαχος του ψεύδους, ή δειλή Έλπις, του φάλλει τας ήδονάς της αναπαυτικής ζωής, και με γλυκά λόγια του τρέφει το άποκομισμένον πνεύμα του σύρουσα αυτό εις την λάσπην της Όκνηρίας.

Άλλ' ο Στοχασμός είναι άνδρείος και παλαίει ισχυρώς κατά του ψεύδους, και το πεδίον τής μάχης είναι ή καρδιά του ανθρώπου.

Άλλ' ο άνθρωπος είναι τόσον μολυσμένος από το ψεύδος ώστε δεν ήμπορεί να ίατρευθή, και πιστεύει σταθερώς πώς δεν ύπάρχει άλλο τί ούσιωδέστερον ποσά το χορτασμα της κοιλιάς ή της ψυχής, δτι δεν είναι άλλη εύχαριστήσις άνωτέρα των αναπαύσεων και των άλλων μικρών ήδονών της ύπάρξέως του, και, σκληβοιμένος εκ των κοινών αισθήσεων, ο Στοχασμός με θλίψιν του μαζεύει τα πτερά του και άποκομιέται άφινων τον άνθρωπον εις την δεσποτείαν της καρδιάς του.

Και ως ένα νόσον σύννεφο ή διεφθαρμένη Χυδαίότης, θυγάτηρ της δειλής Όκνηρίας, γλυστρά άπ' δλα τα μέρη επάνω εις τον άνθρωπον και του γεμίζει με μία καυστική σκόνην το μυαλό, την καρδιά και τους οφθαλμούς του.

Και ο άνθρωπος σβέννυται, εκ της άδυναμίας καταντά ως ζών, χωρίς θάρρος και Στοχασμόν. Άλλ' έντός αυτού γεννηθή επανάστασις, τότε θα του ευπνήση τον Στοχασμόν και εκ νέου ο άνθρωπος θα βιδίση εμπρός, μόνος, ανάμεσα στα λάθη του, μόνος εν μέσω των φλογερών σπιθηρών της άμφιβολίας του, μόνος εν μέσω των έρειπίων τής συντετριμμένης άληθείας.

Μεγαλοπρεπής, μεγαλόψυχος και ελεύθερος ο άνθρωπος κυττάζει θαραλέως εις τους οφθαλμούς την άληθειαν, και όσον άφορά τας άμφιβολίας του, λέγει εις αυτές:

— Σεις ψεύδεσθε λέγουται δτι είμαι άνικανος, δτι ή συνείδησις μου είναι περιορισμένη. Εκείνη αύξανε, μεγαλώνει μέσα μου' εγώ το βλέπω, το αισθάνομαι, εγώ καταλαβαίνω την ανάπτυξιν της συνείδησέως μου, δια μέσου των παθημάτων μου.

Διότι εις κάθε βήμα εγώ βλέπω, εγώ άκούω, εγώ θέλω πολύ περισσότερον, και άπτή ή ταχεία αύξησις της επιθυμίας είναι ή μεγάλη άνάπτυξις της συνείδησέως μου. Έγώ θα είμαι — εις το μέλλον — ως μία πυρκαϊά στο σκοτός του κόσμου' εγώ είμαι προσωρισμένος να λαμπρύνω δλον τον κόσμον δια να εξαλείψω το σκοτός των κρυφών αιγιμάτων, δια να εύρω την άρμονίαν μεταξύ έμού και του κόσμου, δια να σχηματίσω έντός έμού την άρμονίαν και άφού φωτισω την γην, δλον το σκοτεινόν μέρος της ζωής όπου τίσον ύπέρεε και είναι τυλιγμένη με δυστυχήματα, λύπας και έγκλήματα, και να ένταφίσω δλην αυτην την λάσπην του παρελθόντος. Έγώ είμαι προσωρισμένος να λύσω τους δεσμούς δλων των σφαλμάτων και έγκλημάτων, που μεταμόρφωσαν ταπει οτάτους ανθρώπους εις ένα αιμοδόρον και άίσχρον ποιμνιον ζώνων που κατατρώνονται άναμεταξύ των.

Έγώ είμαι γεννημένος από τον Στοχασμόν δια να εξολοθρεύσω και καταπατήσω πάν ό,τι είναι παλαιόν, άσχημον και δειλόν, πών ό,τι είναι καχόν, και δλα τα εμπόδια του Στοχασμού, τής Έλευθερίας, της Άμορφιάς και του Σεβασμού στον άνθρωπον.

Άνόητος και συχαμερή είναι ή ζωή όταν ή επιβαλλομένη εργασία είναι υπεράνω των δυνάμεων των δια να εύκολύνη άλλους.

Καταραμένα δλα τα σφάλματα, δλαι αι προλήψεις και τα έγκλήματα που εδόμευσαν τον νούν και την ζωην του ανθρώπου ως άράχνην, εγώ θα τα εξολοθρεύσω!

Το δπλον μου είναι ο Στοχασμός ή σταθερά πε-

ποίησής μου στην ελευθερίαν του, στην άθνασιαν του και η δύναμις των πλασμάτων του είναι η ανεξάντλητος πηγή της ισχύος μου

Δι' εμέ ο Στοχασμός είναι ο μόνος αληθής και αιώνιος φανός στο σκότος της ζωής· τὸ βλέπω νὰ λίμπη πάντοτε με μεγαλητέαν δύναμιν, φωτίζων βαθύτερα τὰ μυστήρια της αβύσσου, και με τὰς ἀθανάτους ακτίνας του ἐγὼ προχωρῶ ακολουθῶν αὐτὸν τὸν πάντοτε πλέον ψηλὰ και πλέον ἐμπρός.

Ἄναγνωρίζω ἀκόμη πῶς αἱ προλήψεις εἰσι λείψανα παλαιῶν ἀληθειῶν ἀπηθρακωμένες ἀπὸ τὴν λάμψιν ἐκείνου τοῦ ἰδίου Στοχασμοῦ ὅστις τὰ ἐγέννησε.

Θὰ ἔλθῃ μιὰ ἡμέρα ποῦ θὰ ἐγερθῇ στὸ στήθος μου, διὰ μιᾶς μεγάλης λάμψεως, ὁ κόσμος τῶν αἰσθήσεων μου, και ὁ ἀθάνατος Στοχασμός μου και με αὐτὸν θὰ καύσω μέσα στην ψυχὴν μου ὅ,τι εἶναι σκοτεινόν,

σκληρὸν και αἰσχυρὸν και θὰ ὁμοιάζω τοὺς θεοὺς τοὺς ὁποίους γεννᾷ ὁ Στοχασμός μου: Τὸ πᾶν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, και ὅλα εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον.

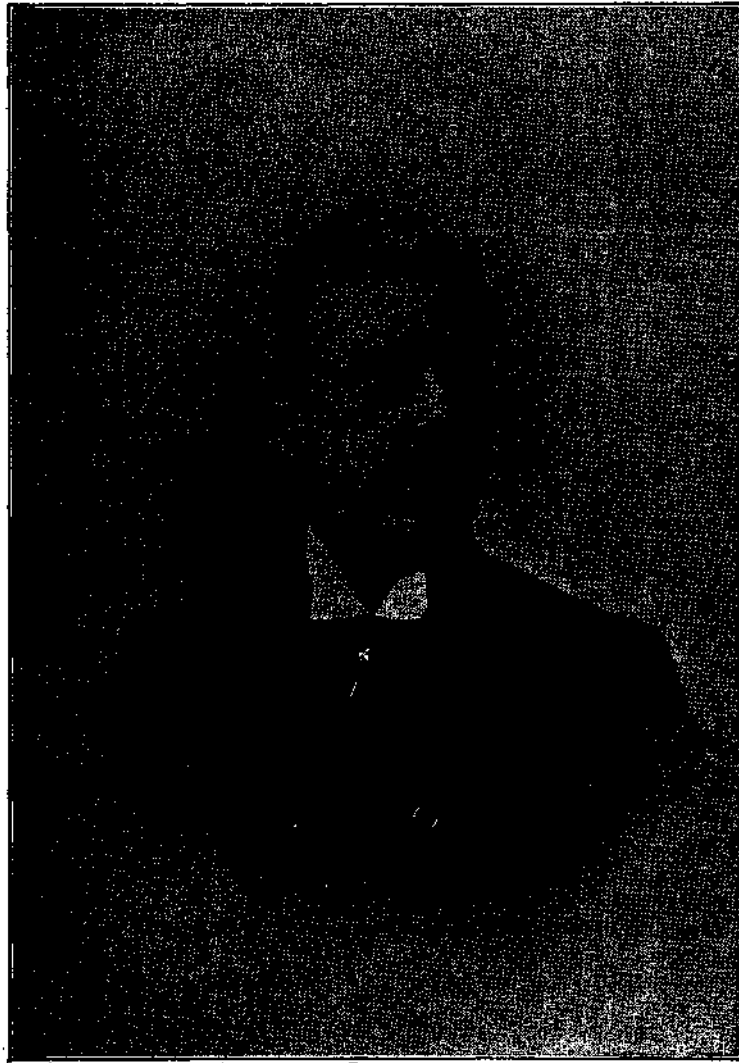
Και ἰδοὺ ἐκ νέου αὐτός, ὁ ἄνθρωπος, ελεύθερος και ἐνδοξος, ὑπερηφάνως τὸ μέτωπόν του ἐγείρειν προχωρεῖ βραχέως. ἀλλὰ με βήμα σταθερὸν ἐπὶ τῆς σκόνης τῶν παλαιῶν προλήψεων, μόνος στὸ χάος τῶν σφαλμάτων: ὀπισθεῖ του μένει ἡ κόνις τοῦ παρελθόντος και ἐμπρός του σέκουει με ἀπάθειαν και τὸν προσημένουν, πλήθος αἰνιγμάτων.

Αὐτὰ εἶναι ἀνυπόστατα, ὡς τ' ἀστέρια εἰς τὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ και δὲν ὑπάρχει τέλος εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔσι ὁ ἄνθρωπος περιπατεῖ ἐπαναστατῶν—ἐμπρός, και πλέον ψηλὰ... πάντοτε ἐμπρός και πάντοτε ὑψηλότερα!

Μετέφρασε ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

VIKENTIOS MPOKATSIAMIHS

ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟΝ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς ἔκειεν ἡ θερμάστρα ἔκκεν ἐκλυδωνίζοντο αἱ γλῶσσαι κυριῶν και δεσποινίδων.

Οἱ κύριοι εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς τὴν τραπεζαρίαν. Ἐκεῖ δὲν ἔκειεν θερμάστρα, ἀλλὰ ἐκυκλοφόρου ἀφροστεφῆ ποτήρια ζύθου. Αἱ γλῶσσαι ἐκινούντο ἐν τούτοις κ' ἐδῶ.

Ἀπέναντι μου τρεῖς κύριοι συνεζήτησαν, ρίπτοντες κλάγχι βλέμματα κόποτε και εἰς ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, προκαλοῦντες οἰονεὶ τὴν συναίεσιν μας

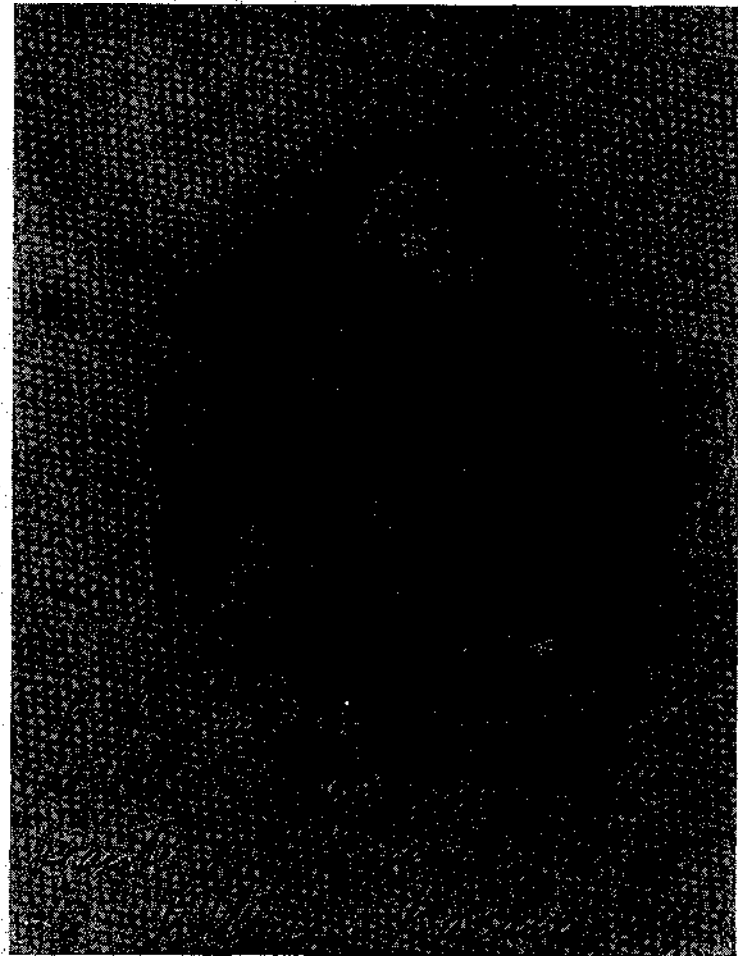
Ὁ ἕνας ἰσχνός και νευρικός, ὁ ἄλλος προγαστωρ

ὁ παχὺς και ροδοκόκκινος ἐκ τῆς εὐζωίας κύριος. Ἐμπρός εἰς τὴν ἀνδρείαν και τὸ κάλλος των, δὲν εἰλογάσασαν οὔτε πατρικὴν και στοργὴν. Ἐκατρακυλοῦσαν τὰ παιδιὰ των, μόλις ἐγεννῶντο, εἰς τὸ βάραθρον, ἐὰν δὲν ἦσαν ἀρτιμελῆ.

— Αὐτὸ δά, διέκοψεν ὁ ἰσχνός, ἦτο ὑπερβολή. Διατί τογα ν' αφαιροῦν τὴν ζωὴν τῶν πτωχῶν αὐτῶν πλκαμάτων; Πόσοι ἀνάπηροι λ. χ. σήμερον δὲν ἐργάζονται καλλίτερα ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχουν χέρια...

— Ἐνας Ἀμερικανὸς παίζει με τὸ παιδι θαυμασίον βιαλί... Παρενέθη δειλῶς ἕνας σπιθαματιὸς νεανίας. Ἄλλ' οὐδεὶς ἔδωσε προσοχὴν.

— Τί τὰ θέλετε... Λαμπρὰ ἔκαναν οἱ Σπαρτιάται ἐξηκολούθησαν ὁ ἐρυθρόδερμος. Ἡ ἄνδρες με τὰ σω-

Προγμήπισσα ΕΛΕΝΗ ΒΑΚΑΡΕΣΚΟΥ

και ροδοκόκκινος, ὁ τρίτος γέρων ἀπόστρατος, πλύπειρος και ὀλιγόλογος. Κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἦτο Σπαρτιάτης.

Ἦλθεν ἐπὶ τοῦ τάπητος ἡ μάλλον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἰσχνοῦ τὸ ζήτημα τῆς ἐξεγέρσεως τῶν Λακεδαίμονίων διὰ τὸ σιδηροδρομικὸν ζήτημα ἀλλ' ὁ ἰσχνός και νευρικός, χάρις εἰς τὴν εὐγλωττίαν του παρεσύρθη ὀπίσω χιλιετηρίδας ὄλας και ἔφθασεν εἰς τὸ βάραθρον τῆς Σπάρτης.

— Οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιάται δὲν ἦσαν ἄνθρωποι, διότι ἄνθρωποι εἶμεθα και μεῖς, ἦσαν ἡμίθεοι, ἐφώναζεν

στά των, πραγματικὸι ἄδρες, ἡ νὰ λείπουν. Δι' αὐτὸ και οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιάται ἐφθασαν εἰς τὸ κατακυρφυρον τῆς πολειμικῆς δόξης.

— Μὰ τότε, κύριε μου, διέκοψεν ὁ ὠχροκίτρινος κύριος θυμωθεὶς— καιτοι Κκιαδάς δὲν ὑπάρχει πλέον— ἀξιεπαινοὶ ἦα εἶνε κατὰ τὴν γνώμην σας και οἱ ἄγριοι ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἄμα γηράσουν οἱ γονεῖς των τοὺς ρίπτουν εἰς τὰ θηρία ὡς ἀχρηστῶς.

— Δὲν συνενοούμεθα. Τὸ ἔκαμνον ἐκείνοι, διότι ἐπρονόουν διὰ νεοὺς ἀνθρώπους· σὺ ὁμιλεῖς περὶ γερόντων... Ἐπειτὰ τότε ἦσαν οἱ νέοι φλαλλοι και

ἔρασε τὴν χαρὰν τοῦ διὰ τὴν ἡλιόλουστον ἡμέραν.

— Ὁραῖος καιρὸς διὰ τὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ καὶ διὰ τοὺς πολὺ γέροντας, τοῦ εἶπα.

Διεμαρτυρήθη.

— Μὰ δὲν εἶμαι, μίῳ τῶν, καὶ πολὺ γέροντα.

Καὶ πύχαριστήθη ὅταν εἶδε, ὅτι συνεφώνουν μαζί του καὶ ἐστρεψε εὐθὺς τὸν λόγον εἰς τὰ πρῆγματα ὅπως ἐσυνείθετε, χαμογελῶν νὰ λέγῃ.

*

Ἐσχάτως μοῦ ἔλεγε ἐκμυστηρευόμενος τὰ δυσφορίας τοῦ φιλολογικοῦ σταδίου.

— Ἄλλοτε ὁ Παυλίδης εἶχεν βιβλιοπωλεῖον καὶ ζαχαροπλαστεῖον. Τὸ ζαχαροπλαστεῖον ζῆ καὶ βασιλεύει, τὸ βιβλιοπωλεῖον ἐκλείσει. Τὰ γλυκὰ ἔφαγαν τὰ βιβλία!... Δὲν οὐ φαίνεται χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς μας;

*

Πρὸ ὀκταετίας περίπου, ὅτε ἦνθε τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας χειραφετήσεως, ἔλαβα συνεντεύξεις τινάς, ἐκ μέρους τῆς ἐφημερίδος ἢς ἤμην ἀρχισυντάκτης. Ἐπρεπε πρώτιστως ν' ἀποταθῶ εἰς τὸν Ἀσώπιον, ὅχι μόνον διότι ἦτο ὁ σεβαστότερος τῶν ἰονίων, ἀλλὰ καὶ διότι ἦτο εἰδικὸς εἰς τὸ γυναικεῖον ζήτημα.

Τὸν συνήντησα καθ' ὁδόν. Χαριστεράν ὀμιλίαν σπανίως ἀπήλαυσα. Ἐδημοσιεύθη ἡ συνέντευξις ἐκείνη ὅαν ἡ γνώμη τοῦ συνωψίζετο εἰς ἓν... μείδιμα. Μόλις κατόρθωσα νὰ τοῦ ἀποσπάσω τὴν γνώμην ὅτι «αἱ ἐφημερίδες ἀντι ν' ἀπασχολῶνται μὲ τὰ κουκλόπανα τῶν κυριῶν, προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ἔγραψαν διὰ τὰς ὑπονόμους, τὰς ὁποίας δὲν ἔχει ἡ πόλις!».

*

Ὀλίγον ἔλειπεν ὁ Ἀσώπιος νὰ γίνῃ ἑκατομμυριοῦχος.

Ὁ Γκιλλφοῦδ ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἴονίου Ἀκαδημίας, ὅστις εἶχε βαπτίσει τὸν Εἰρηναῖον, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα Κ. Ἀσώπιον νὰ κάμῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἱερέα καὶ ὑπέσχετο νὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν Εἰρηναῖον ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν του, ἀνερχομένην εἰς ἑκατομμύριον. Ἄλλ' ὁ πατὴρ Ἀσώπιος δὲν ἔστρεψε.

*

Ὁ Ἀσώπιος δὲν εἶχε παράσημον. Τιμὴ δι' αὐτόν! Καθ' ἦν ἐποχὴν τὸ παράσημον ἐν Ἑλλάδι καθήντισε εἶδος συναλλαγῆς, ἀπονεμόμενον κατὰ δεκάδας εἰς ἀσῆμους, ἀγραμμάτους καὶ ἡλιθίους ἢ πολιτεία δὲν ἐσκέθη νὰ τὸ ἐξαγνίσῃ κάπως, νὰ τὸ τιμῆσῃ, ἀναρτῶσα αὐτὸ εἰς τὰ στῆθι ἐνός Ἑλλήνου, ὅστις ἐπὶ ἐξήκοντα συνεχῆ ἔτη συνέγραφε καὶ ἐμελέτα. Ἄλλὰ τίς ἢ ἀνάγκη νὰ ἔχη τὸ παράσημον ὁ Ἀσώπιος, ἀφοῦ τὸ ἔχουν γραφεῖς ὑπουργείων, βλαχοδήμαρχοι καὶ παντοπῶλαι!...

Εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του. Ὁ ἥλιος ἔδωκε, καθ' ἦν στιγμὴν εἰσπρόχουμν εἰς τὸ στενόμακρον δωμάτιον, ἐνθα εἰργάζετο μὲ τοὺς προφιλεῖς συντρόφους του—τὰ βιβλία. Ἀνεπήδουσε μετὰ νεανικοῦ σφύγιους μόλις μὲ εἶδε καὶ ἐδέχθη μὲ παιδικὴν χάραν τὰς εὐχὰς μου διὰ τὸ νέον ἔτος. Τί δὲν μοῦ εἶπε ἐκείνην τὴν ἡμέραν! Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι προσοθάνετο ὅτι δὲν θὰ συννητώμεθα πλέον, καὶ ἠθέλε νὰ λέγῃ, νὰ λέγῃ. Ἐσχάτως εἰργάζετο διὰ μίαν μελέτην ἦν προωρῖζε διὰ τὴν «Πινακοθήκην». Θὰ ἀπηρτίζετο ἀπὸ τρία μέρη, θέμα δὲ ἦτο ἡ παρακμὴ τοῦ βιβλίου ἐν Ἑλλάδι, διανθιζομένη ἀπὸ ἀναρνήσεις τῶν πρὸ τεσσαρακονταετίας Ἀθηνῶν. Τὰ «βάσανα τῶν συγγραφέων» ἐσκόπεινὰ τὴν βαπτίση. Ἐπειτα εὔρε ὡς καταλληλότερον τὸν τίτλον: «Τὸ καθαρτήριο τῶν γραμμάτων». Καὶ ἀκριδῶς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐξεδίδετο ἡ «Πινακοθήκη» προαγγέλλουσα τὴν μελέτην του, ὁ Ἀσώπιος ἔθνησκεν, ἀφίνων ἡμιτελῆ τὰ χειρόγραφα του. Ἡ «Πινακοθήκη» σεμνύεται ὅτι αὐτὴ διεξεδίκουσε τὰς τελευταίας λάμψεις τοῦ πνεύματός του καὶ ὅτι δι' αὐτὴν προωρῖζοντο αἱ τελευταῖαι τοῦ ἀειμνήστου λογοτέχνου γραμμαί. Εἰς εὐλαδίαν ἀνασκάλευσιν τῶν χειρογράφων του, ἦν μοι ἐπέστρεψε ἡ χήρα, εὐρον μετ' ἀπείρου συγκινήσεως ὀλίγας σελίδας τῆς μελέτης αὐτῆς, ἦτις θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ προδεχὲς φύλλον τῆς «Πινακοθήκης» καὶ ἦτις εἶνε πολὺ περιεργος—ἡλὸς πνευματικῆ, ἀνατέλλουσα ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ γυλνιαιου τάφου του.

Δ. Κ.

* ΑΠΟ ΤΑΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΙΣ *

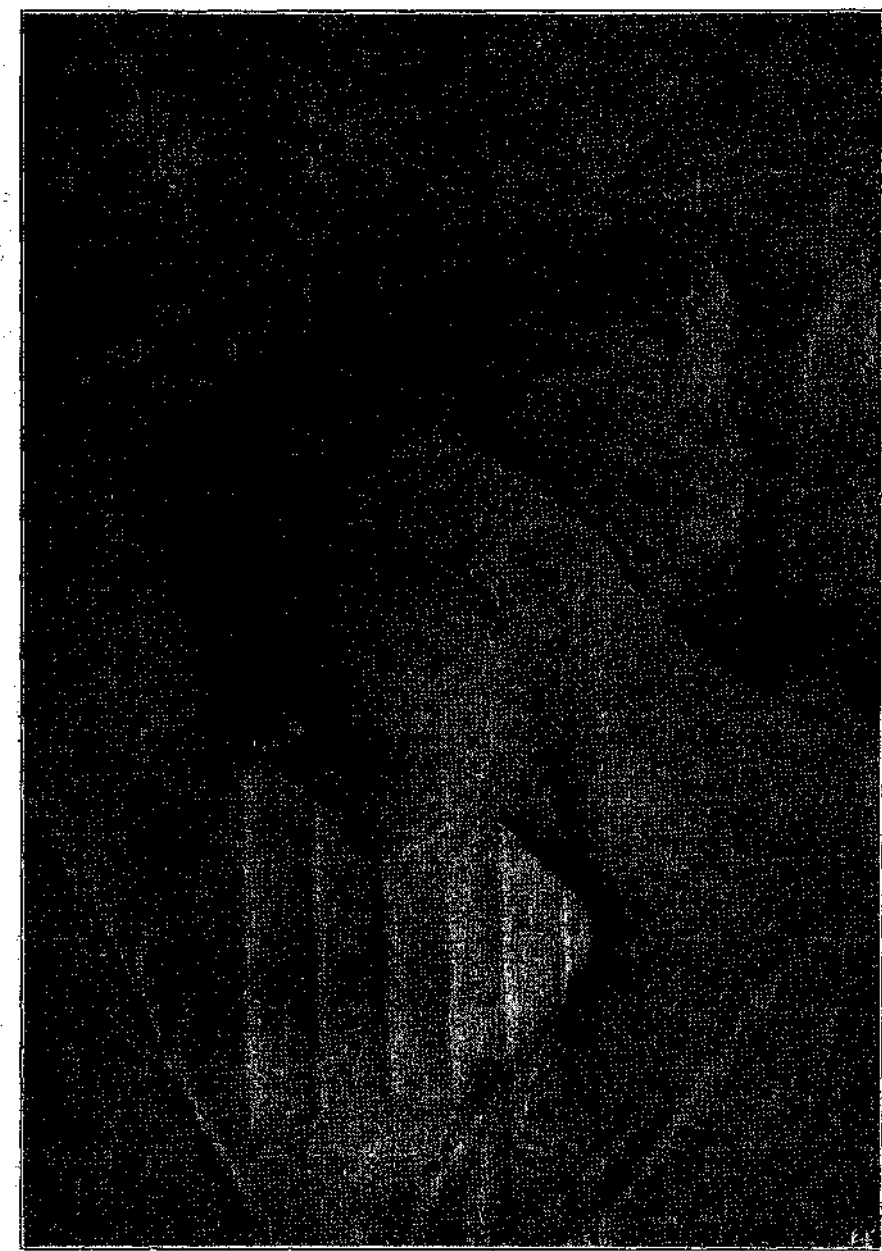
ΛΑΧΤΑΡΙΣΜΑ

Κι' εἶπα νὰ πάρω λόγα ἀνήκουστῆ καὶ κάλλη πεδαμένα ν' ἀναστήσω, ψυχὴ νὰ δώσω ὅτ' ἄψυχα καὶ δύναμι καὶ μέρωμα τριγύρω νὰ σκορπίσω.

Κι' εἶπα νὰ πλάσω κόσμους ἀπειρους, ποὺ νὰ μὴ ὀδοῦνε ἢ θλίψῃ καὶ τὰ χρόνια μὰ-ἄλλομονο-μὴ δύναμι ἀνυπόταχτη δεμένον μὲ κρατὶ ὅτ' ἀκαταχθόνια.

Καὶ τώρα ἡ ψυχὴ μου αἰχμάλωτη, ὅαν ὅσ' ἀποκάμους μέου καὶ ὅσ' ἄψυχα, θλιμμένη παραδέσσει μὲ λαχτάρισμα ὅτ' ἀτέλειωτο τοῦ πόνου μεσονύχτι.

ΣΤΥΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ

Θ. Θωμοπούλου

Ἀρμενία

ΣΟΦΙΑ ΟΡΘΗ...

Ἡ μόνη σύγκρουσις ἢ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ διαμάχην, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἀδελφότητα, εἶνε ἡ σύγκρουσις τῶν ποιητῶν.

Ἐκ τοῦ λεξικοῦ μου.
 Ἰατρός. Νοσοκόμος τοῦ Θανάτου.
 Μαλλιαρός. Ζῶν μὲ γλῶσσαν ἀκάθαρτον καὶ ἀφθονα... μαγνάζει εἰς τὴν κεφαλὴν.
 Φίλημα. Τέσσαρα χεῖλη—μία καρδιά.

Καλόγερος. Ἰερωμένος... ἔρωμένος.
 Καλλιτέχνης. Ἄνθρωπος μὴ ἔχων πολλὰς σχέσεις μὲ τοὺς τραπεζίτας, ἀν καὶ τοὺς ἔχει διαρκῶς εἰς τὸ στόμα του.
 Ἐφημερίς. Διάμεσον μεταξὺ ἱστορίας καὶ μυθιστορημάτων.
 Ὀδοντοῖατρός. Ἰατρός θεραπείων εἰδικῶς τὰ... καρδιακὰ νοσήματα.
 Θάλασσα. Τὰ κάμνονν ὅσοι ἐπαγγέλλονται τὸν σωτήρα τῆς δόξης Πατριδος.
 Ζηλοτυπία. Μικροτέρα ἀδελφότης Ἀγάπης.

Ο ΑΔΙΟΡΘΩΤΟΣ

Ἡ ζωὴ του φαινοτάτη, ἀφιερωμένη ἐξ ολοκλήρου εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὴν δικαιοσύνην, εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος. Εἰργάζετο ἀκαταπόνητος, ἐπιμόχθως ἐργασία, μέχρι τοῦ σημείου νὰ συντομεύσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του. Υἱὸς ὑπερόχου πατρός, τὸν ὑπερκόνησε. Νεώτατος ἀφοσιώθη εἰς τὴν μελέτην, τὴν θετικὴν, τὴν ἐπιστημονικὴν. Εἶχε μορφώσῃ ἰδίᾳ ἰδέας, ἰδίᾳ ἀρχάς, ἄς μέχρι τελευταίας κυριολεκτικῶς πνοῆς ὑπερέτησε. Ὁ Φλογαίτης ἦτο τὸ ζῶν εὐρητήριο τῆς Ἑλλ. νομοθεσίας. Εἰς ὅλα τὰ ζητήματα, οἰκονομολογικά, πολιτειακά, δικονομικά, διοικητικά ἢ γνώμη του ἦτο περιζήτητος. Αἱ ἀπειροὶ γνωμοδοτήσεις του καὶ συνεντεύξεις, ἐὰν συνελέγοντο, θ' ἀπετέλουσαν Νέους Πανδέκτας. Δημοσιογράφος, δικηγόρος, ὑψηλῆς βουλευτής: Αὐτὰ ἤσκησε τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, τηρῶν τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ φρονήματός του. Γενικὸς πρόξενος— Νομάρχης—Εἰσαγγελεὺς πρωτοδικῶν— Ἀρεοπαγίτης—Υπουργός—Γενικὸς γραμματεὺς ὑπουργῶς Δικαιοσύνης: Ὅλας αὐτὰς τὰς θέσεις δι' ἄς ἄλλοι κόπτονται καὶ ἀγωνίζονται καὶ ἐξευτελίζονται ἐπαιτούνητες, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀξιώματα ὁ Φλογαίτης τὰ ἀπέρριψε, ὅπως ἀπέρριψε καὶ τὰ παράσημα. Δὲν ἠθέλη νὰ ὑποδουλώσῃ τὸν χαρακτῆρα του. Ἐὰν ἦτο ὀλίγον ἐλαστικὸς, θὰ εἶχε καταλάβῃ διαδοχικῶς τὰς ἀνωτάτας πολιτικὰς καὶ δικαστικὰς θέσεις. Τοιαύτην αὐτοθυσίαν ποῦ νὰ συναντήσῃ κανεὶς σήμερον εἰς τὸν βόρβορον τῆς συναλλαγῆς!

Γετράκις ἐξελέγη βουλευτής. Ἐν τῇ Βουλῇ εἶτε ὡς εἰσηγητὴς ἰδίων νομοσχεδίων, εἶτε ἐν τῇ συζητήσει ἄλλων τοιοῦτων, ὑπῆρξεν ὁ σάφρων καὶ πειστικὸς ἀγορευτὴς, ὁ φιλόπατρις καὶ ἀκαταμάχητος, ὁ ἐξυψῶν τὴν συζήτησιν εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν κύρος. Ὑπέρομαχος τῆς ἀποκεντρώσεως, οὐδέποτε ἐγνώρισε κόμμα, καίτοι πάντες οἱ πολιτικοὶ ἐπεδίωξαν τὴν φιλίαν του.

Ὡς συγγραφεὺς ὑπῆρξεν ἐμβριθέστατος. Πλεῖστα καὶ ὀγκώδη εἶνε τὰ νομικὰ ἔργα του, βοηθήματα ἀπαράμιλλα εἰς τὴν μελέτην τοῦ Δικαίου. Ἀλλὰ καὶ εἰς φιλολογικὰ ἔργα ἠσχολήθη. Ἡ «φιλοσοφία τῆς γλώσσης», ἡ «ἱστορία τῆς γραμματικῆς», ἡ Κριτικὴ, εἶνε ἀπαυγάσματα διαυγοῦς διανοίας. Ὁ διευθυντὴς τῆς «Πινακοθήκης» δι' ἰδιαιτέρας συνδεόμενος φιλίας μετὰ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, εἶχεν ἐσχάτως ἐργασθῆ ὅπως ἐκδοθῶσιν αἱ μελέται αὐταὶ ἐν τῇ «Βιβλιοθήκῃ Μαρασλῆ». Εὐτυχῶς ἡ αἰτισίς ὑπῆρξεν εὐπρόσδεκτος καὶ ἦτο ἴσως ἡ τελευταία χαρὰ τοῦ Φλογαίτου, ὅταν ἀνήγγειλαμεν αὐτῷ τὴν προδεχθῆ ἐκδοσὴν τῶν μελετῶν του. Ἦτις συντελουμένη μετὰ τὸν θάνατόν του ἔσται τὸ εὐγενέστερον τῶν μνημοσύνων καὶ τὸ διαρκέστερον τῶν μνημείων.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΙΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Φίλε κ. Διευθυντά,

Δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε τὴν χάριν νὰ μοῦ παραχωρήσετε ὀλίγον χώρον εἰς τὴν «Πινακοθήκην» διὰ μίαν λίαν ἁπλοῦς ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Νουμᾶν» ὁ

λοκάντι ἐρησ τῆς μαλλικροσύνης κ. Ψυχάρης — ἢ Κρυάρης ὅπως τὸν ἀπεκλήρωσαν ὁ Περὶ ἐργασίας τοῦ «Ψυχάρου». — Δὲν θὰ χρειασθῶ στήλας, ὅπως ἐχρειάσθη ὁ Παρισίνος Χιώτης εἰς τὸ μαλιάρων ὄργανόν του, διότι τὰ πολλὰ λόγια εἶνε φτώχεια πνευματικῆ.

Πρὸ καιροῦ ἡ «Πινακοθήκη» ἀπέδειξεν ὅτι οἱ εἰς τὴν καθαρεύουσιν γράφοντες εἶνε ἀρήμητικῶς πολυπληθέστεροι τῶν δημοτικιστῶν. Καὶ ἐδημοσίευσεν μίαν στατιστικὴν μου καὶ παρέταξε ὀνόματα, ἐν πάσῃ ἀμεροληψίᾳ, πολὺ γνωστὰ ὅμως εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων... τῆς Ἑλλ. γλώσσης. Τὴν ἀλήθειαν τῆς στατιστικῆς ταύτης οὐδεὶς ἠμφισβήτησε, πλην τριῶν τεσσάρων οἵτινες ἐθεώρησαν ὑβρίον τῶν διότι ἐνῷ γράφουν ἐν μόνῃ τῇ ποιήσει τὴν ἁγνὴν δημοτικὴν γλῶσσαν, κατεῆλθον εἰς τὸ συνάφει τῶν ὁπαδῶν τοῦ ἐν Παρισίοις γλωσσολόγου.

Ὁ κ. Ψυχάρης, μιμούμενος ἤδη τὴν στατιστικὴν ἐκείνην, ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως κατάλογον καὶ τῶν ἰδικῶν του ὁπαδῶν. Καὶ ἐπειδὴ κανεὶς λόγιος ὄχιος προσοχῆς δὲν εἶνε φίλος του, ἀρπάζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὀνόματα, ὅπως ἀσχετὰ πρὸς τὴν φιλολογίαν. Ἀντιγράφω μερικὰ ὀνόματα ἀπὸ αὐτῶν Ψυχαιτῶν καὶ κρηκαλῶ πάντα ἄνθρωπον τῶν γραμμάτων νὰ μοῦ εἰπῆ ἂν τοὺς ἔχει ἀκούσῃ ποτέ του.

Ἰδοὺ μερικοὶ λόγοι του ἢ ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ Ψυχάρης, τὰ κοπέλια του, διότι ποῦ νὰ τοὺς ἀναφέρωμεν ὅλους. Εἶνε σωστὴ μαρτίδα τὴν πληθύν.

Ἀδάξος, Ἀδαμόπουλος, Ἀλβίνος, Ἀποστολόπουλος, Βαμβακίδης (!) Βελέλης, Γεράνης, Γεννηματῆς, Γεωργάκης (!) Γιοῦργας, Δημητριάδης, Ἐπιφανιάδης, Καρατζᾶς, Λυμπεράκης, Λιναρᾶς, Μαρζωμένος, Μαυρομάτης, Μπόνης, Μικρογιάννης, Παντελίδης, Παπαγιάννης, Παπαμόσχος, Πετροκκόκινος, Πρόσπερος, Σάρρος, Σεφερλής, Σιδέρης, Στασινόπουλος, Στεφελίδης, Κατζάρας, Χαλαμάκης, Χαριτάκης κλπ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐν καὶ ἀπὸ ἐτῶν παρακολουθῶ μὲ μὲγάλῃ ἐπιμέλειαν τὴν φιλολογικὴν κίνησιν ὁμολογῶ ὅτι πρῶτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν μου τ' ἀκουσα αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν λογίων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μόνον ὁ Παπα-Γρακόνῃ λείπει.

Ἀλλ' ὡς νὰ μὴ ἐφθασῶ οἱ κορυφαῖοι (!) αὐτοὶ τῶν γραμμάτων, κτειδέχθη νὰ ἀριθμήσῃ εἰς τοὺς ὁπαδοὺς του ποίους νομίζετε; Τὸν Πολύδιον Δημητράκου (!) τὸν Προβελέγγιον, τὸν Δροσίνην, τὸν Καρροφύλαν, τὸν Ν. Πολίτην, τὸν Μαρτσούκαν, τὸν Χρηστοβασιλῆν, τὸν Μπόεμ, τὸν Σιγοῦρον, πάντας δηλαδὴ ἐκφρασθέντας ἤδη κατὰ τοῦ Ψυχαικοῦ ἐξαμβλώματος καὶ οὐδέποτε γράψαντας ὁ «Παρθένος» καὶ ὁ ἄφροῦνος καὶ τὸ «ἄντρουέλο» καὶ σὴ κωμῶς (= ἐπανάστασις!) Ἀπορεῖ τις πῶς διέφυγε τὴν μνήμην τοῦ κ. Ψυχάρη ὁ Γ. Χατζηδάκις καὶ ὁ Σ. Βάλβης, διότι καὶ αὐτοὶ εἶνε ψυχαιτῆται, ἀποῦ εἶνε ὁ Προβελέγγιος, ὁ Δροσίνης, ὁ Δημητράκου καὶ οἱ λοιποὶ οἵτινες πάραυτα ἔσπευσαν νὰ δηλώσων ὅτι καθεὶς ἄλλο εἶνε παρὰ Ψυχαιτῆται. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ καμώματα, ἐννοεῖ καθένας πλέον τὴν ἀπειραντὴ ψευτιά, τὴν ὁποῖαν ἔχει ὡς λάθρονον ὁ ψευτο-Δουθῆρος τῶν Ἑλλ. γραμμάτων. Καὶ δὲν σιωπᾷ ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ γελοίου καὶ τῆς στυρίας ἢ συχνὰ προκαλεῖ, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ φλυαρῶν, κακολογῶν, παραλογιζόμενος.

Μὲ συγχωρεῖτε διότι ἐτάραξα τὴν γαλήνην τῆς «Πινακοθήκης». Ἐπεδὴ ὅμως τὸ ζήτημα συνδέεται μὲ θέμα ὅπερ ἄλλοτε ἐθίξα διὰ τοῦ περιοδικοῦ σας, ἐθεώρησα ἐπιναγκῶς νὰ ζητήσω τὴν φιλοξενίαν σας.

Μετὰ πάσης τιμῆς

Ὁ παλαιὸς σας φίλος Δημόκριτος

Φ. ΑΡΙΣΤΕΩΣ

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

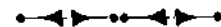
ΤΑ ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Εἰς τὴν θέαν αὐτὴν θὰ δημοσιεύωνται τακτικῶς τὰ εὐφυνέστερα λογοπαίγνια, ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰς Ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνός.

- Ἀκουσθὲν εἰς τὴν κηδείαν ἑνὸς λογιου:
- Ἀπὸ τί πέθανε;
- Ἀπὸ ἄσθμα:
- Ὅστε τὸ προχθεσινὸν ἄρθρον ἦτο τὸ Κύκνειον... ἄσθμα του!

- Ἐρωτοῦν ἓνα:
- Ἀλήθεια, πῶς ὁ ἀδελφός σου ποῦ ἐνυμφεῦθι ἔγινε ἐκατομμυριούχος;
- Μάλιστα, κακομοιριούχος.

- Ὁ λόγος πάντοτε διὰ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα.
- Μεταξὺ δύο φίλων:
- Καὶ ἐγὼ ἔχω διγλωσσίαν.
- Γιατί;
- Ἐγὼ καὶ γυναῖκα καὶ πενθερά!...

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Αδόλφος Μέντσελ.—Απέθανεν εν Βερολίνω ο διάσημος Γερμανός ζωγράφος Αδόλφος φόν Μέντσελ, ου ή δόξα είχε προσλάβη διεθνή φήμη. Τά γερμανικά φύλλα γέμουσι πληροφοριών, περιγραφών, κριτικών επιφυλλιδιών περί του «μεγάλου μικρού ζωγράφου», όπως εκκαλείτο ένεκα του μικρού του αναστήματος. Ο φόν Μέντσελ πρό πολλού είχε παύσει να ζωγραφίζει. Έγεννήθη εις τόν Μπρεσλάου τήν 8 Δεκεμβρίου του 1815. Έσπούδασεν εις τήν Ακαδημίαν των Καλών Τεχνών εις τόν Βερολίνον, μετά τας σπουδάς του δε ειργάσθη εις τόν λιθογραφείον του πατρός του, δείξας εκτακτον επιδοσιν. Παραλλήλως επεδόθη εις τήν ζωγραφικήν, εις ήν διέπρεφεν εις ρωπογραφίας, ιδίως δε απεκόνισε πολλὰς σκηνάς τής ζωής και τής ιστορίας του Μεγάλου Φρειδερίκου. Τό 1853 έγινε μέλος τής Ακαδημίας του Βερολίνου.

Αι τελευταίαι στιγμήαι του φόν Μέντσελ υπήρξαν οδυνηραί. Ολίγον τι πριν εκπνεύση εξήτησεν από τόν νοσοκόμον του να τόν σηκώση από τήν κλίνην του. Μόλις τόν ανεσήκωσε και κατελήθη υπό μεγάλης αδυναμίας. Ο νοσοκόμος τόν ώδήγησε πάλιν εις τήν κλίνην του, αλλά δεν επρόφασε να τόν τοποθετήση και ο ζωγράφος εξέπνευσε. Πάσαυτα ο θάνατός του ανηγγέθη εις τόν Κάιζερ, όστις απέτειλε με τόν υπάσπιστήν του κόμητα Μόλτκε ανθοδέσμην από παχαλιές, ή όποια έρέθη επί του νεκρού.

Ο Μέντσελ υπήρξεν ο ζωγράφος τής οικογενείας των Κοεντζόλερν. Ητο ο έθνικός ζωγράφος τής Γερμανίας και πρώτην έσως φοράν εις τήν Γερμανίαν, άπλου καλλιτέχνης είχε τιμηθῆ διά του Μεγαλοσταύρου του Έρσθρου Αετού, ως και με τόν τίτλον του Μυστικασυμβούλου, ή δε πόλις του Βερολίνου τόν όνόμασεν επίτιμον πολίτην. Ητο δημοτικώτατος, όχι μόνον διά τας εικόνας του, σχετιζόμενας προς τόν έθνικόν βίον τής Γερμανίας, τους ήγεμόνας τής, ή τήν ζωνήν του δημοφιλεστέρου αυτών, Φρειδερίκου του Μεγάλου, αλλά και διά τας άτομικάς του συνθηείας.

Όπως ήτο ιδιορρυθμός εις τήν ζωγραφικήν, μη επηρεασθείς ουδέποτε από καμίαν νέαν μεταρρυθμίαν τής τέχνης, άλλ ακολουθών τόν ίδιον του σύστημα, ούτω και εις τόν ιδιωτικόν του βίον ήτο ιδιορρυθμός και παράδοξος τόπος. Έστυχναζεν εις τας καφενειάς ως άπλου άστος, άν και τετιμημένος δι' εξαίρετικών τιμών, εν άγαστή απλότητι.

Τώ 1836 εδημοσίευσε σειράν ίκνογραφημάτων του με τόν τίτλον «Απομνημονεύματα από τήν βραδευοιργικήν Πρωσικήν ιστορίαν». Τό 1835 έστράφη αυτοδίδακτος κυρίως εις τήν ελαιογραφίαν. Τήν φήμην του ως «κολορίστα» ήδράωσε με τήν εικόνα του «Δικαστική Συνεδρίασις» (1839). Τότε έλαβε τήν παραγγελίαν να εικονογραφήση τήν «Ιστορίαν του Μεγάλου Φρειδερίκου» του Κλουγερ και εις τήν εργασίαν αυτήν ήσχολήθη μέχρι του 1842, σχεδιάσας 400 εικόνας. Έκτοτε ο Μέγας Φρειδερίκος έγινε τόν κέντρον τής καλλιτεχνικής δράσεως του Μέντσελ. Διακοσίαι εν όλω ίκνογραφίας συνέθεσε διά τήν έκδοσιν των έργων του Μ. Φρειδερίκου. Αι εικονογραφίαι αυτάι εξέδόθησαν εις 4 τόμους τό 1882. Εύθις μετά ταύτα εξέδωσε εξακοσίας χρωμολιθογραφίας περιτρεφόμενας πάλιν εις τήν ζωνήν του Μ. Φρειδερίκου και 12 μεγάλας ελαιογραφίας με τόν τίτλον «Εκ τής εποχής Φρειδερίκου του Μεγάλου», αι όποιαι κατέστησαν περίφημοι. Καί εις άλλας ιστορικάς ελαιογραφίας έλαβε ως θέμα πάλιν τήν ζωνήν του Φρειδερίκου. Τό

1855 εζωγράψισε τά μεγάλα φρέσκα εις τόν ανάκτορον του Μαριενμπουργκ. Μία νέα εικόνα του μεγάλων διαστάσεων εσημείωσε νέαν εποχήν εις τήν ζωγραφικήν του Μέντσελ. Είνε μία εικών σιδηρουργείου με τόν τίτλον ο «Σύγχρονος κύκλωψ». Αι μελέται του φωτός επί τής εικόνας αυτής τόν ώδήγησαν εις σύνθεσιν νέας σειράς πινάκων, από τους όποιους όνομαστότεροι είνε ή «Χοροσπερία», τό «Σέρκλ», παράστασις μιιάς αυλικής έορτής παρά τώ Αυτοκράτορι Γουλιέλμω τώ Α' ή «Πιάτσα ντ' Έρμιπε» τής Βερόνας. Επίσης όνομαστός είνε ο πίναξ αυτού «ο Χριστός διδάσκων εν τώ ναώ.»

Αμα τώ θανάτῳ του επιτροπή εξ επιφανών άνδρών συνήλθεν ίνα συσκεφθῆ περί τής κηδείας του νεκρού, όστις επρόκειτο να έταφῆ εις τήν Ακαδημίαν του Σαρλόττενμπουργκ. Αλλ ή επιτροπή ήμπεδίσθη, διότι ο ίδιος ο Αυτοκράτωρ ήθέλησε να κανονίση τά τής κηδείας, ήτις υπήρξεν αληθής αποθέσεως.

Ο νεκρός κατά τήν έπιθουμίαν του Κάιζερ εξετέθη εις τήν στοάν του Παλαιού Μουσείου. Επίσης διέταξε ο αυτοκράτωρ και έτέθησαν πρό τής οικίας του άποθανόντος διπλοί φρουροί των γρεναδιέρων τής Αυτοκρ. φρουράς με τας ιστορικάς περικεφαλαίας τής εποχής του Μεγάλου Φρειδερίκου, τας όποιας πολάκις εις πίνακάς του άνεπαρέστησεν ο Μέντσελ. Οι αρχιτέκτονες κ. κ. Κάιζερ και φόν Γκρόσχαϊμ έλαβον τήν εντολήν να στολίσουν τόν τόπον τής εκθέσεως του νεκρού μεγαλοπρεπώς. Εις τήν γαλαρίαν ετοποθετήθη ή όρχήστρα και ή χορωδία του Ωδείου του Βερολίνου. Τας εκκλησιαστικάς εύχάς έψαλλεν ο ίερεύς των ανακτόρων. Τό φέρετρον εκκλύθη υπό σωρού αναριθμητών άνθών. Εκ του Μουσείου ή πομπή διά μέσου τής πόλεως διηρθώθη εις τόν Παλαιόν Νεκροταφείον τής Αγίας Τριάδος. Ο Κάιζερ ήκολούθησε πεζός τό φέρετρον μέχρι των Ανακτόρων, όπου απέχαιρέτησε τους συγγενείς του ζωγράφου.

Ο «Σύλλογος των Καλλιτεχνών» ήγγράσεν εύρυν χώρον, ένθα έτάγη, και ένθα θα στηθῆ μέγας άνδ τάς του θανόντος. Πολλαι πόλεις Γερμανικάι και Αυστριακάι κατέθεσαν δι' αντιπροσώπων στεφάνους.

Εις τό προσεχές φύλλον θα αναγράψωμεν χαρακτηριστικά άνέκδοτα του βίου του.

Louis Barris.—Ανήγγειλε ήδη ή «Πινακοθήκη» τόν θάνατον του επιφανούς Γάλλου αγαλαματοποιού Λουδοβίκου Έρν. Μπαρριάς. Έγεννήθη εν Παρισίσις τή 13 Απριλίου 1841, υπήρξε μαθητής των Joffroy, Cabelier και Cogniet εν τή Καλλιτεχνική σχολή των Παρισίων. Τώ 1861 έλαβε τό δεύτερον βραβείον τής Ρώμης, εικονίσας τήν Χρυσήν άποδομένην εις τόν πατέρα τής Οδυσσεά, τώ δε 1864 έτυχε του πρώτου βραβείου, εν τώ θεματι ή θεμελιωσις τής Μασσαλίας. Από του 1861 εξέθετε ταχτικάς εις εις Salon, έλαβε δε μετάλλια τώ 1870, 1872, 1878 και μέγα βραβείον εις τήν Παγκόσμιον Παρισινήν έκθεσιν του 1889. Τώ 1884 διεδέχθη εις τήν Ακαδημίαν των Καλών Τεχνών τόν Dumont. Τά κυριώτερα των έργων του είνε τά εξής: Ο πόλεμος, τό εμπόριον και ή αλιεία: σχέδια διακοσμητικά.—Νεάνις Μεγαχρίτισσ, άγαλμα σταλόν τώ 1870 εις Ρώμην.—Ο όρκος του Σπαρτιάτου (σύμπλεγμα μαρμαρίνου).—Η Τύχη και ο Έρωσ (εξ ορειχάλκου).—Η θρησκεία τής φιλανθρωπίας.—Αγία Σοφία (άγαλμα ορειχάλκινον, ποιηθέν τώ 1874).—Επιτύμβιον.—Η πρώτη κηδεία (εν

ή αναπαρίσταται ο Αδάμ και ή Εύα κομίζουσαι τόν Αβελ), τιμηθείσα διά μετάλλιον.—Η Άμυνα των Παρισίων.—Τό κυνήγιον.—Ο Μάζαρτ (εν παιδική ηλικία).—Τό Άσμα.—Η Μουσική.—Βακχίς, (άγαλματιον άργυρού, 1891).—Ανδριάς του Em. Augier, ιδρυθείς εις τήν πλατείαν του Ωδείου τώ 1896), και πλήθος προτομών και άνδριάντων επιφανών άνδρών τής Γαλλίας.

Εν αγαλματιον.—Εις τους Παρισίους ήγοράσθη εσχάτως άντι 8,000 φρ. εν αγαλματιον, τό όποιον άλλοτε ειχεν άγορασθῆ 36 δραχμάς παρά του ιδιοκτήτου του.

Τό περίφημον αυτό αγαλματιον είνε ελεφάντινον, έχει δε ύψος 26 εκατοστόμετρα. Παρισίῳ τήν Παναγίαν όρθίαν Η δεξιά χείρ λείπει. Διά τής αριστεράς εκράτει τό θεϊον βρέφος, από τό όποιον δεν μένει παρά τό κατώτερον μέρος του σώματος.

Τό αγαλματιον ανήγεται εις τήν Γαλλικήν τέχνην του 14ου αιώνου. Η εργασία είνε άριστη, ενούται δε εις αυτήν ή εμπνευσις, ή επιστήμη, ή χάρις και ή κομψότης. Τό αγαλματιον άλλοτε ανήκεν εις ένα μοναστήριον.

Αρχαίοι και νέοι χοροί.—Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Σικάγου κ. Έδμόνδος Βώκλεϋ, όστις εσχάτως περιηγήθη τόν κόσμον όλον πρός έρευναν των άπολεσθέντων ίκνων τής Τερψιχόρης, ώμίλησεν εν επιστημονική Δέσχη τής αυτής αμερικανικής πόλεως περί τής τέχνης του αρχαίου χορού και εν περιλήψει ειπε τά εξής:

«Ο χορός ως σημερον εκτυλίσσεται είνε απολύτως γυμνός, πάσης εκφράσεως και υπό επιστημονικήν έποψιν ουδέν άλλο είνε εμψή απλή γεωμετρική κινήσις. Ησασιν όμως διάφορος τής σημερινής ή το ή τέχνη του χορού κατά τους αρχαίους χρόνους των Ελλήνων, Περσών και Αιγυπτίων; Ο χορός τότε δεν ήτο μόνον ή ποιησις τής κινήσεως, αλλά και συμβολικός των ήθών και εθίμων του λαού.

Η εύθυμία, ή λύπη, ή περιφρόνησις, ή στενοχωρία, ή έλπις, ή απελπισία και όλαι αι διαθέσεις τής ψυχής εκείγοντο εις τά μυστήρια του χορού και ό,τι είνε τό καλλίτερον εν τή αρχιτεκτονική τέχνη τούτου είνε ειλημμένον εκ του χορού.»—Ο καθηγητής κατά τήν διάλεξιν του θελήσας να παραβλή τόν νέον πρός τόν αρχαίον χορόν παρουσίασε φωτεινήν εικόνα τής σημερινής Τερψιχόρης και απέδειξεν εις τό ακροατήριον ότι ουδέμία ψυχική διάθεσις ενεφανίετο, ως άνωτέρω, εν αυτή πλην τής ευχαιριστήσεως του χορευτού, αγωνιζομένου μόνον διά τας χρηματικάς εισφοράς και τά ποικίλα άνθη. Δεν συνέβαινε όμως τό αυτό και κατά τήν αρχαίαν εποχήν. πάντα δε, τά τε χρήματα και τά δώρα, έρίπτοντο πρό τής εστεφανωμένης τιμής.

Κατά τήν γνώμην του καθηγητού ο αρχαίος χορός είνε μία απολεσθείσα τέχνη και προσπάθεια από τίνος καταβάλλονται υπό των φιλαρχών του Σικάγου Αμερικανίδων, όπως αναφώσωσι τόν χορόν εις τήν πρώτην του τέχνην. Σημειωθήτω δε ότι εν τή πόλει του Σικάγου υπάρχουν περί τας δώδεκα γυναικείαι λέσχαι, διδάσκουσαι κατά μήνα ενώπιον επιστημονικών ακροατηρίων τόν αρχαίον χορόν, τόν όποτον συν τώ χρόνῳ θα καταστήσωσιν άρμονικώτερον.

Φωτογραφική έκθεσις.—Εις τήν Γένουαν τής Ιταλίας τόν προσεχῆ μήνα θα γείνη Διεθνής έκθεσις φωτογραφική, ής θα μετάσχουν επαγγελματίαι και έρασιτέχνηαι διαφόρων εθνών.

Η Γένουα μεταξύ των έρασιτεχνικών φωτογραφικών κύκλων θεωρείται κέντρον, εις τό όποιον ή ώρραία αυτή ένασχόλησις ανεπτυχθη πολύ. Εις προγενεστέραν Έκθεσιν τής αυτής πόλεως, έλαβον μέρος έρασιτέχνηαι από όλον τόν κόσμον και άπεδείχθησαν θαυμάσιαι πρόδοι τής έρασιτεχνικής αλλά και τής επαγγελματικής φωτογραφίας, από τής εκθέσεως δ' αυτής ήρχισε μάλλον να θεωρηται ή φωτογραφία ώρραία τέχνη και όπωσδήποτε συνδεομένη με τήν ζωγραφικήν. Η διοργανωτική επιτροπή κατηρτίσθη υπό τήν προεδρείαν του Δουκός τής Γενούης και τήν αντιπροεδρείαν του δημάρχου τής πόλεως ταύτης, άμφοτέρων διακεκριμένων έρασιτεχνών φωτογράφων. Η έκθεσις θα περιλάβη δύο ξεχωριστά τμήματα: εν δια τους επαγγελματίας και εν δια τους έρασιτέχνας. Τά βραβεία δε των μόν πρώτων θα είνε χρηματικά, των δε δευτέρων μετάλλια και διπλώματα. Έκτός τής διοργανωτικής επιτροπής, κατηρτίσθη και άλλη τοιαύτη εκ των έπισημοτέρων άνδρών τής πόλεως, ή δε κριτική επιτροπή θ' αποτελεσθῆ από τους διασημότερους ζωγράφους και γλύπτας τής Ιταλίας.

Έκθεσις.—Ηνοίξε τή 17 Φεβρουαρίου εν Καίρω τό 15ον Salon αρκετά πτωχόν εις άρθρον και ποιόν εικόνων. Πωλήσει άραιόταται. Καταβάλλεται ενεργεια όπως ή Αιγυπτιακή Κυβέρνησις αναλάβη τήν σύστασιν εν Καίρω Καλλ. Πινακοθήκης και τήν επέτησίαν Έκθεσιν.

—Η έκθεσις του «Παρνασσού» θ' ανοίξη κατά τό πρώτον δεκαήμερον του Απριλίου. Έργα γίνονται δεκά μέχρι τής 1 Απριλίου. Η έκθεσις θα διαρκεί ένα μήνα. Θα εκτεθώσιν έργα ζωγραφικής, γλυπτικής, διακοσμητικής και αρχιτεκτονικής, μη προεκταθέντα εν Αθήναις. Τά έργα δεν αποσύρόνται πρό του τέλους τής εκθέσεως. Επιτροπή, οι κ. κ. Ίακωβίδης, Φωκιάς και Σώχος. Δέν απεφασίσθη έτι αν θα γίνωσι δεκται άγιογραφίαι. Κατά τήν έκθεσιν ταύτην ο κ. Μαθιόπουλος θε εκθήσει σειράν προσωπογραφιών των ώραιότερων Αθίδων. Ξένων καλλιτεχνών έργα εισι δεκτά, δεν αποκλείονται δε αι σπουδαί, τά σκαριφήματα, τά σχέδια και αι γελοιογραφίαι. Η έκθεσις αυτή είνε ή έδδόμη ήν διενεργεί ο «Παρνασσός.»

—Τήν 12—23 Φεβρουαρίου έγινε εν Λιέγη έκθεσις των τελευταίων έργων των ζωγράφων Chastrel και Tasquin.

—Επίσης εν τή αυτή πόλει, έγινε έκθεσις των έργων των μαθητών, νεωτέρων και παλαιότερων, τής Καλλιτεχνικής Ακαδημίας τής Λιέγης.

—Εις Παρισίους διοργανούται πρωτότυπος έκθεσις ζωγραφικής και γλυπτικής εις τήν όποιαν θα εκθήσων έργα μόνον μονάρχαι ή πριγκίπες Βασιλικοί. Θα εκθέσων ο Βασιλεύς και ή Βασίλισσα τής Πορτογαλίας, ή Δούκισσα τής Βαυδώνης, ή πριγκίπισσα Βάλδεμαρ τής Δανίας, ή Δούκισσα τής Σαρτρης, ή πριγκίπισσα του Σλέβικου, Ολαστίν, ή κόμησσα τής Φλανδρίας και άλλος ύψηλοι έρασιτέχνηαι.

Καλλιτεχνική λογομορία.—Η αστυνομία τής Βουδαπέστης κατέσχε τας σπουδάς γυμνού, τας όποιας άφήκεν ο περίφημος ζωγράφος Λότς, όστις απέθανε πρό μηνός. Η αστυνομία ίσχυρίσθη, ότι τά δημόσια ήθη προσεβλήθησαν υπό των εικόνων αυτών.

Η εταιρία των ζωγράφων υπέβαλεν εις τό όπουργείον έντονον διαμαρτυρίαν κατά του μέτρου τούτου τής αστυνομίας.

Ελληνοίσις ζωγράφος.—Εις τό Ζέιτε τής Πενσυλβανίας άφίκετο πρό τίνος νεαρός Έλλην όνόματι Α.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Μάνης, υιός Ξυλουργού εν Αθήναις. Ο νέος ούτος, ως γράφουν αι Αμερικανικαί εφημερίδες, έχει έκτακτον τάλαντον εις την ζωγραφικην. Ηρξάτο αμεσως λαμβάνων μαθήματα πικρά της εξόχου ζωγράφου κυρίας Βάγιερ. Προώδευτε δε τόσο πολύ, ώστε πολλά έργα του ελκύουν την προσοχην των Αμερικανών. Εν εκ των έργων του παριστών κεφαλήν Ολλανδής εδημοσιεύθη εις μεγάλην Αμερ κωνικην εφημερίδα.

Λογία χαλκογραφιών.—Ο κ. Γω. Γεννάδιος έδωρήσατο εις την ημετέραν Έθν. Βιβλιοθήκην θαυμασίαν συλλογήν πρωτοτύπων χαλκογραφιών, ως από 30 έτών συνέλεγε, αξίας 3,000 λιρών. Η συλλογή περιλαμβάνει 2,904 εικόνας διαφόρων σχολών και μεθόδων γραφικής και χαρακτικής τέχνης, σχεδιασμάτων, ζωλογραφιών, χαλκογραφιών, χαλυβδογραφιών, λιθογραφιών και χρωματοτυπιών.

Αφίξεις καλλιτεχνών.—Έπληθύνθη οι ζωγράφοι κ.κ. Ανδρούτσος εκ Λονδίνου και Εένος εκ Μονάχου.

Σχολή άγιογραφίας.—Καταβάλλεται ενεργεία όπως συσταθής εν τώ Πολυτεχνείω ειδική σχολή άγιογραφίας, εις ην να εκτρέπεται να φοιτήσιν οι κληρικοί άποστέλλομενοι εις τα Μοναχον. Προς τούτο ανάγκη να συσταχθής ειδικόν νομοσχέδιον.

Ανδριάντες και μνημεία.—Προσεχώως ανεγείρονται τα εξής μνημεία: Του Gréard εν Παρισίοις, του Βετίθεν εις τό Τροκαδερό των Παρισίων, του Αλφόνου Καρ εις Saint-Raphaël, του Ζερών εις τον κήπον του Λουβρου, έργα του γλύπτου Κορό.

Άημοσίονοι.—Εις την Revue du bien εδημοσιεύθη άρθρον της ζωγράφου δεσποινίδος Bermond, συνοδευόμενον υπό έργων της.

Θάνατος.—Άπέθανε νεώτατος εν Φιλαδέλφεια ο διάσημος Αμερικανός γλύπτης Ιωαννάθαν Φαλκόνεϋ.

Αβερώφειον διαγώνισμα.—Εν τώ Πολυτεχνείω διηνηγήθη ο Αβερώφειος διαγωνισμός μεταξύ των μαθητών της Καλλ. σχολής.

Πρώτον βραβείον έλαβον της ζωγραφικής οι Σ. Καντίκας της ΣΤ' τάξεως, Μ. Χατζήπουλος της Ε' Σ. Παπαπαναγιώτου και Α. Λουκίδης της Δ'.

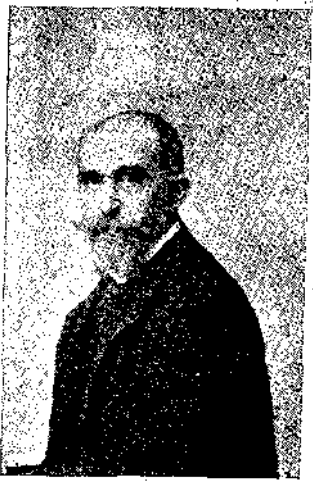
Της πλαστικής η δεσποινίς Ιουλιία Σκούφου της ΣΤ' τάξεως, Ι. Μαστορόπουλος της Δ' Ε. Πρωτονοτάριος της Γ'.

Της κοσμηματογραφίας ο Δ. Παπανικολάου της Γ' τάξεως και Ι. Κωστάκος της Β' εκ δε της ζωλογραφίας ο Α. Πολιτάκης της Δ' τάξεως.

Εκ των αίτησάμενων έγγραφην κατετάχθησαν εις την Ι' της γραφικής η δεσποινίς Τσίλλερ και ο Βανδύρος, εις την Β' της γραφικής αι δεσποινίδες Μάσσωνος, Χρηστοφάκη και Φαραντάτου.

Εκκλησιαστική τέχνη.—Το συμβούλιον του συλλόγου του ίδρυθέντος προς ενίσχυσιν της άγιογραφίας, απέτελέσθη εκ του Μητροπολίτου Αθηνών, του αρχιεπισκόπου Ζακύνθου, των καθηγητών κ. κ. Ρώσση και Ζολώτα, του καλλιτέχνου κ. Ιακωβίδου και των κ. κ. Μητσοπούλου, Μαργέλλου και Βρυζάκη.

Σκοπός του Συλλόγου εινε η ενίσχυσις της Εκκλησιαστικής τέχνης, επιδιωχθήσεται δε ούτος 1) δια

Α. ΠΕΤΡΑΡΗΣ

Γραμματέας του Βασιλικού Θεάτρου

της διευκολύνσεως της συστάσεως, της χρήσεως και διαδόσεως των έργων της εκκλησιαστικής τέχνης, δσον η εργασία εινε μαρτύριον της παρακολουθήσεως των αρίστων υποδειγμάτων της πατροπαράδοτου ημών εκκλησιαστικής τέχνης 2) δια της συντελέσεως εις την ανάπτυξιν και την βελτίωσιν αυτής, την μη εκβαίνουσαν του τεχνητού χαρακτήρος και της σημαντικότητος της βυζαντιακής τέχνης και 3) δια της περισυλλογής παντος έργου όπουδήποτε αξιολόγου της βυζαντιακής εκκλ. ημών τέχνης εν πρωτοτύπω, και τούτου αδύνατου δυτος, εν αντιγράφω και της αποθέσεως αυτών μετά των άπαραιτήτων πληροφοριών εις μουσείον προς καθοδηγίαν και διδασκαλίαν των περι την τέχνην ταύτην σπουδαζόντων.

Ο Σύλλογος θα επιδιώξη την ίδρυσιν άγιογραφικής σχολής, εν η να τελειοποιώνται οι βουλόμενοι να επιδιώθωσιν εις τό επάγγελμα και θα προσλαμβάνη υποτρόφους, οτινες ειδικώς θα σπουδάξωσι την άγιογραφίαν. Θα προκηρύξη διαγωνισμόν μεταξύ των Ελλήνων αρχιτεκτόνων προς εκπόνησιν σχεδίου ιερου ναού τελείου βυζαντιακού τύπου, τό δε βραβευθησόμενον έργον θα χρησιμεύση ως υπόδειγμα δια τους μέλλοντας να οικοδομηθώσιν ναούς εντός και εκτός του Κράτους, τό εκδόσθη δε εικονογραφημένον περιοδικόν, εν φ να δημοσιεύονται αντίγραφα άγιογραφιών ειτέ Βυζαντιακών ειτέ νεωτέρων ζωγράφων προς οδηγίαν των άγιογράφων.

Διά του Συλλόγου τούτου, αν ευστόχος και δραστηριως θελήση να εργασθής, θα εξοβελισθούν εκ των εκκλησιών μας αι κακάτεχνοι άγιογραφίας, αι υπό αδείων βιοπαιλαιστών κατασκευαζόμεναι, ούτω δ' ύπάρχει έλπις να προσλάβη η άγιογραφία τον Έλλ. χαρακτήρα από του όποιου άπεμακρύνθη και τον τύπον εν άπαιτούσιν αι παραδόσεις και η ιστορία της Έκκλησίας μας.

Δύο άγάλματα.—Κατά την κατεδάφισιν των παλαιών τειχών της Αλεξανδρείας εύρέθησαν δύο μαρμάρινα άγάλματα, θαυμασίας τέχνης. Δυστυχώς στεροδύνται κεφαλής και άκρων, εκ του σωζομένου όμως κορμού υποτίθεται ότι ανήκουν εις την καλήν εποχήν της Αλεξανδριανής εποχής, παριστάνοντα πιθανώς τό μόν τον Διόνυσον, τό δε Έρωτα η Φαύνον.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Λογαίον αναγλυφον.—Εν Κωνίπολει επί τοίχου κήπου τίνος εν Ακτας εύρέθη λίθος μήκους 1.192 πλάτους 0,95 και πάχους 0,50 μέτρον φερών λαμπρώς σφαιροειήν αναγλυφον εικόνα, εν η διακρίνονται τα εξής: Εν τώ μέσω άνήρ μετά πετερόγων δειξίθεν και αριστερόθεν αυτού κλήμα, εξαπλούν κλάδους και φύλλα και βότρυας, τελειοτάτα αναπαρασταθέντες παρα τό αριστερόθεν κλήμα φαίνεται εργάλειον, όπερ δεν διακρίνεται καλώς, περισταίω δε ζυγός. Μεταξύ του κλήματος και ανδριάντος χελώνη προβάλλουσα την κεφαλήν βλέπει προς τον ανδριάντα. Η όλη επεξεργασία παρουσιάζει λεπτήν τέχνην, υποτίθεται δε ότι τό εύρημα εινε μνημείον των αρχαίων Πελασγών.

Εύρηματα.—Ανευρέθησαν εν τώ χωρίω Κερκουσίδες παρα την όρειν Λαγκαδία της Κερκουσίδος εις απόστασιν της θαλάσσης, 250 μέτρων και εις βάθος 75 εκατοστών του μέτρον 3 αρχαία άγάλματα κερών σχεδόν άκτιμελή, 11 κορμιά άγάλματων κερών, 3 προτομαι, πλείστοι κεφαλαί κορών εξών θραγαλιτεραι. Τα δύο εκ αυτών διατηρηόμενα εινε εξόχου τέχνης. Ουδίας ανευρέθησαν δύο τεμάχια μεγάλου άγάλματος της Αρτέμιδος μετά της ελάφου και πλείστα τεμάχια ποδών και χειρών. Πιθανόν να πρόκειται περί άνακαλύψεως του ιερου της Αρτέμιδος.

Ελλ. αρχαιοτήτες εις Αμερικήν.—Εις τό Μουσείον του Σικάγου εκαισθήσαν εις Ελλάδα τέσσαρα γαλά άγάλματα της θης πρό Χρίστου εκατονταετηρίδος περιστάσιν του Έρωτη, την Αφροδίτην, την Αθηνάν και τον Απόλλωνα. Επίσης δε και δύο μαρμάρινα παριστάνοντα τό μόν εν κεφαλήν του Διός, τό δε άλλο την Αθηνάν, άπαντα της τέχνης του Φειδίου.

Τα σπαράγματα ταύτα αρχαιολογικά κειμήλια λαβέντα βεβαίως εις Ελλάδα κατετίθησαν άγροσθεν εις μυσίον τωών εις την Συλλογήν του Περς του Μουσείου των Τεχνών του Σικάγου.

Μία κεφαλή.—Παρα τους πρόποδας του Βεζουβίου ανευρέθη, κεφαλή άγάλματος θαυμασίας τέχνης, ανήκουσα πιθανότατα εις τον τέταρτον π. Χ. αιώνα. Κατ' αρχάς εξελέγη η ανευρέθησα κεφαλή ως έργον του Πραξιτέλους, αλλά η πληροφορία αυτή δεν έθεωρήθη ακριβής. Ο καθηγητής της Αρχαιολογίας και επόπτης του Μουσείου της Νεαπολεως κ. δε Όσο ως εξής εκθέτει τας πρώτας εντύπώσεις εκ της ανευρέθησας αρχαιοτήτος.

Πρόκειται περί άριστου γήματος της μάλλον ενδόξου εποχής Ελληνικής Τέχνης. Η ανευρέθησα κεφαλή παρουσιάζει όλους τους χαρακτήρας της τέχνης του Πραξιτέλους και ένν δεν εινε άγείοτον άριστον γήματος τίνος του μεγάλου καλλιτέχνου, εινε ασφαλώς επανάληψις έργου ανήκονένου εις μαθητήν του Πραξιτέλους, όστις επί μάλλον επηγήσασεν εις την μεγάλην ομορφειαν του διδασκαλου του.

Η κεφαλή αυτή παρουσιάζει μεγαλω εναντι εν γενει χαρακτηριστικά προς την του χαλκίνου Έρωτος του ευρισκόμενου εις τό Μουσείον της Νεαπολεως. Αλλά κατά την καθόλου ορασίτητά η κεφαλή αυτή υπερβαί πού την του χαλκίνου Έρωτος. Το περίωδες της ανευρέθησας κεφαλής, η έκφοράς των προσώπων και η άφρατος των οφθαλμών, χάρις εινε χαρακτηριστικά ελλείποντα από τον χαλκίνον Έρωτην, τον άριστόν

το προσώπων, τετραγωνικόν μάλλον έχει μίαν έκφρασιν ακληρότητας, συμφυούς εις την Πελοποννησιακήν τέχνην.

Αναμνηστικός η ανευρέθησα κεφαλή εινε έργον άριστοτερον του χαλκίνου Έρωτος και πρώτον Αττικής τέχνης.

Δια τούτο η ανακαλυφθησα αρχαιοτης εκτός της μεγίστης αυτής αρχαιολογικής αξίας, θ' ανακινήση τό τώσον άπιστολήταν τους αρχαιολόγους ζητήμα, εάν δηλαδή ο γαλκίνος Έρωτης εινε έργον πρωτότυπον η αντίτυπον. Η κεφαλή αυτή δεν δύναται να συγκριθη διά την άριστήτητα αυτή προς την κεφαλήν του Απόλλωνος, την ευρισκόμενην εις τό Μουσείον της Βίλας Τριπόλια.

Ανασκαφαί Λευκάδος.—Κατά τας αρχάς Μαΐου θα έπαναληφθούν υπό του κ. Δαιρφέλο αι εν Λευκάδι ανασκαφαί, δαπάναις Γερμανών αρχαιολόγων, πρό πάντων εις την παιδάδα του Νυβρίου.

Αρχαιολογικά διαλέξεις.—Κατά τον λίξαντι μήνα ώυλίτησαν εν Αθήναις: Εν τώ Αμερικανική Αρχ. σχολή η δεσποινίς Ε. Χ. Χάλλ, περί των πρώτων εξωγραφημένων κερών των ευρεθέντων εις Γκουρνιά της Κρήτης και ο κ. Χάππιν περί της Ανατολικής επιδράσεως εν τώ Έλλ. Τέχνη.

Εν τώ «Παρισίω» ο κ. Σβορώνος περί της λεγομένης διπλής Αθηνάς και περί του τίς ο αρχαιότερος «όπλιτοδούρος».

Εν τώ Γερμανικήν σχολήν ο κ. Χεβερδέϋ ώυλίτησε περί των εν Βορέω ανασκαφών κατά τό 1904, αναρίσας και σπυδαίοντα την χριστιανικήν ανακάλυψιν, την ανευρέσιν του ιερου, όπου συγκροτήθη η εν Βορέω συνόδος. Ματρώ των αρχαίων εσορημάτων σπουδαιότερον εινε το ανακαλυφθέν κτίριον της βιβλιοθήκης της Έφέσου, αποδεικνόν τον καταβολήν, ότι και η εν Αθήναις άψις του Αδριανου αποτελεί την πρόσφιν της Αδριανείου βιβλιοθήκης. Ο κ. Γ. Σωτηριάδης ανεικόνισε σπουδαιότατην ανακάλυψιν, την βεβαίωσιν της τοποθεσίας του εν Χαερωνεία Ηρακλείου, όπου είχε στρατοπεδεύσει μέρος των ελληνικών δυνάμεων κατά την εν Χαερωνεία μάχην. Η ανακάλυψις αυτή λαβι σπουδαιότατα ζητήματα της αρχαίας τακτικής. Ο κ. Α. Κρόστς ώυλίτησε περί των νέων ανασκαφών εις την Τρανθα, και ο κ. Δαιρφέλο περί του θόλου του Όμηρου και της κλασικής χρονοίς.

Εν τώ Γαλλικήν σχολήν ο κ. Σωτηριάδης περί Μοκρησικού κόμβου Όρμονίου και προϊστορικών κειμένων παρα την Χαερωνείαν και Έβλαςταιν, ο δε κ. Μαγνάνς περί των παλιών ποταμών των ευρεθέντων εν Αθήναις.

Εν τώ Γαλλικήν σχολήν ο κ. Σωτηριάδης περί Μοκρησικού κόμβου Όρμονίου και προϊστορικών κειμένων παρα την Χαερωνείαν και Έβλαςταιν, ο δε κ. Μαγνάνς περί των παλιών ποταμών των ευρεθέντων εν Αθήναις.

TAMIEYTHPION THE GONIKHS TRAPEZHS THE ELLADOΣ

Η διοίκησις της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος

γνωστοποιεί

ότι δ' αναγκαστός όρος των εν ένομοι κλήσθου κισου θέτου παρα τώ Ταμείω τής Τραπέζης κατάθεσιν ήτέρη εις δολάρια διατάξις (2000).

Καταθέσεις και αποδόσεις εινεγονόται καθ' εκάστην μέσιν της μεσημβρίας. Εκ τού Γραφείου της Εθν. Τραπέζης.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἐπι τῇ ἐνάρξει τοῦ Ε'. ἔτους παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κ. κ. συνδρομητὰς μας, ὅπως εὐαρεστοῦμενοι ἀποστείλωσιν ἀ π' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν τῆς «Πανακοθήκης» τὴν συνδρομὴν των. Ἡ ἀπ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς καὶ οὐχὶ διὰ μέσου τρίτων προσώπων ἀποστολὴ τῆς συνδρομῆς οὐ μόνον καθιστᾷ ἀσφαλεσιέραν τὴν λήψην αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλάσσει ἡμᾶς δαπανῶν καὶ καθυστερήσεων, ἐνῶ διὰ τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς οὐδεμία ἐπέρχεται ζημία.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς συνδρομῆς γίνεται εὐχερέστατα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἥς τὰ ἔξοδα παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ κρατῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς συνδρομῆς. Ἐδελπιστοῦμεν ὅτι ἡ δικαία παράκλησίς μας θέλει εὐσασκονοθῆ, ἵνα δὲ ἐξακολουθήσῃ ἀνελλιπῶς ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου δέον ἢ συνδρομὴ νὰ ἀποσταλῆ ἀπὸ σήμερον μέχρι τέλους τοῦ μηνός, καθότι ἡ συνδρομὴ καὶ ἀπαράβατον δρον εἶνε προπληρωτέα. Ἡ ἀπόδειξις θὰ στέλλεται ἅμα τῇ λήψει τῆς συνδρομῆς.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου

θὰ ἐκδοθῆ

τὸ ἐτήσιον δῶρον πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πανακοθήκης»

μεγάλῃ φωτοτυπία χρωματιστῇ

εἰς μέγα σχῆμα

ἔξοχον ἔργον τέχνης.

Θὰ διανεμηθῆ μόνον πρὸς τοὺς προπληρωόντας μέχρι τέλους Μαρτίου τὴν ἐτήσιαν συνδρομὴν των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν ἀποδοτέα εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκῆ. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρῶνται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς δ' ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ἔμολογιῶν πληρῶνται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς, ἐν Κερκύρᾳ δὲ Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι καταθέσεων

1	1)2	τοῖς	0)0	κατ' ἔτ.	διὰ	κατ' 6	μηνῶν
2	»	»	0)0	»	»	»	1 ἔτους
2	1)2	»	0)0	»	»	»	2 ἐτῶν
3	»	»	0)0	»	»	»	4 ἐτῶν
4	»	»	0)0	»	»	»	5 ἐτῶν

Αἱ ἔμολογιαὶ τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικῶς ἢ ἀνώνυμοι.

Ἡ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

γνωστοποιεῖ

ὅτι σήμερον ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐνεργηθῆσεται ἐν τῷ Καταστήματι αὐτῆς καὶ ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἡ τετάρτη κλήρωσις τοῦ ἐκ δρ. 20,500,000 δανείου τῆς ἡ ὠρισμένη διὰ τὴν 1 Μαρτίου 1905.

Κατὰ τὴν κλήρωσιν ταύτην θέλουσιν ἐξαχθῆ ἐκ τῆς κληρωτίδος δεκαεξ (16) ἀριθμοὶ ἔμολογιῶν μετὰ λαχοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1905

Ὁ Διοικητὴς Σ. Στρέϊτ

Ἐξεδόθη ὁ μικρὸς θησαυρὸς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ἥτοι νεώτατα πρόχειρα λεξικά

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

Συνταχθέν ὑπὸ Δ. ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΟΥ, καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς ἐν τῇ Ἐμπορικῇ Σχολῇ Κωνσπόλεως.

Τιμῆται ἑκαστον δραχμὰς 4 ἄδειον

Χρυσοδεμένον δραχ. 5.

Τὰ πρόχειρα καὶ νεώτατα ταῦτα Λεξικά τῆς Γαλλικῆς, τὰ ὅποια προσφέρουσι εἰς τὴν δημοσιότητα εἶνε τῶν ἐπισημοτέρων ἀνεκτίμητος, καθ' ὅτι ὁ πολυπείρος καὶ διαπρέπεις συγγραφεὺς αὐτῶν δ' ἐν ἀντέγραφῳ ὅπως ἦδη συνειθίζεται εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς φιλολογικῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἔγραψε καὶ ἀπεθυσσεύσεν ἐν αὐτοῖς κατόπιν πολυετῶν μόχθων καὶ ὑπομονῆς, ἐνδελεχοῦς μερίμνης καὶ ἐργασίας ἐπιστημονικῆς καὶ ἐμμεθόδου, πῖσαν νεωτέραν λέξιν χρῆσιμον καὶ ἀναπόφευκτον, συμπληρώσας αὐτὰ καὶ δι' ὅλων τῶν Κυρίων ὀνομάτων.

Ἀπλοῦν μόνον βλέμμα ἀρκεῖ ὅπως πεισθῆ τις ὅτι τὰ Νεώτατα καὶ Πρόχειρα Λεξικά μας Ἑλληνο-Γαλλικὸν καὶ Γαλλο-Ἑλληνικὸν, τὸ ὅποιον περιέχει καὶ τὴν γνησίαν προφορὰν ὅλων τῶν Γαλλικῶν λέξεων, εἶνε τὰ ἀρίστα τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων.

Ἐκδοσις ἐπὶ χάρτου ἀρίστης ποιότητος καὶ μεστοιχείᾳ εὐρωπαϊκῇ. Ὁ ἀγοράζων καὶ τὰ δύο πληρῶνται μόνον δραχμὰς 7 ἄδετα καὶ δραχμὰς 9 χρυσοδεμένα.

Ἐκ τῶν Ἐκδοτικῶν Καταστημάτων

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

ΣΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΥΤΣΙΑ

Ἰδρυθὲν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1870

Ἐν αὐτῷ πωλοῦνται λιανικῶς καὶ χονδρικῶς ἐκτὸς τῶν διαφόρων εἰδῶν γραφικῆς ὕλης καὶ χάρτου καὶ τὰ ἐν τῷ ἴδιῳ ἀτομικινῷ ἐργασταίῳ κατασκευαζόμενα εἶδη, ἥτοι:

Φάκελλοι καὶ βιβλία ἐμπορικά. Καρτόνια φωτογραφίας με κατατομὰς ἐπιχρυσωμένας. Πένθιμος ἐπιστολικὸς χάρτης καὶ φάκελλοι. Γλυπταὶ ἐπὶ μετάλλου καὶ ἔυλου Σφραγίδες καὶ ἐκ κούτσου καὶ πλάσσης διὰ θύρας ἐπὶ σμαλτωμένων ἐλασμάτων.

Ἐπισκεπτήρια κατασκευάζονται στιγμιαίως καὶ διὰ χαλκογραφίας.

20—Ὁδὸς Ἑρμοῦ—20